

XIX. évfolyam, 6. szám, 2016

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

TEJ ÉS TEJTERMÉKEK

**Tej és Tejtermékek
XIX. évfolyam, 6. szám, 2016**

Megjelenik havonta
2016. június 20.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Mándi-Nagy Dániel
mandi-nagy.daniel@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Tej és Tejtermékek piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Élőállat és Hús; Gabona és Ipari Növények piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Publikációs Csoport
publikacio@aki.gov.hu
Telefon: (+36 1) 476-3060

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Összefoglaló	3
Tejpiaci jelentés	4
Világ	4
Európai Unió.....	4
Magyarország	5
Agrárpolitikai hírek	6
Ábrák, táblázatok	7
Nyerstej.....	7
Tejtermékek	15
Tejfelvásárlás.....	22
Határidős jegyzések.....	27
Nemzetközi előrevetítések.....	31

Összefoglaló

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 68,15 forint/kilogramm volt 2016 májusában. A zsírtartalom 0,07 százalékpontos romlása, a fehérjetartalom stagnálása és az alapár 3 százalékos mérséklődése miatt a nyerstej átlagára 3 százalékkal csökkent májusban az áprilisihoz képest. A nyerstej átlagára 13 százalékkal volt alacsonyabb az előző év azonos hónapjához viszonyítva. Magyarországon a nyerstej kiviteli árának tavaly év vége óta tartó csökkenése megállt, 56,04 forint/kilogramm volt 2016 májusában. Egy év alatt 18 százalékkal esett, és 18 százalékkal maradt el a belpiaci ártól. A nyerstej azonnali (spot) piaci ára Olaszországban a 2016. 18–24. hét közötti időszakban 25 százalékkal, Hollandiában 2016 17–24. hete között 56 százalékkal nőtt.

Az Egyesült Királyság mezőgazdasági és kertészeti fejlesztési tanácsának (AHDB) elemzése szerint a vaj ára nyomás alatt volt 2015. november és 2016. április között, mivel a vaj termelése nőtt és nagy mennyiségű magántárolási készlet került piacra. Május óta azonban, a tejtermelés szezonális csúcspontja ellenére, az árak emelkedése figyelhető meg. Ezt az okozta, hogy a készletekből és a termelésből piacra kerülő mennyiség lecsökkent, és így a vaj kínálata szűkebbé vált.

A KSH adatai szerint Magyarországon a tej és tejtermékek kivitelének árbevétele 4 százalékkal csökkent, míg az import értéke 4 százalékkal nőtt 2016 első negyedében az előző év azonos időszakához képest. A behozatal értéke 20 százalékkal volt magasabb a kivitel árbevételénél. A külkereskedelmi egyenleg továbbra is negatív maradt és 66 százalékkal romlott a vizsgált időszakban.

Tejpiaci jelentés

Világ

A nyerstej termelői ára az Egyesült Államokban 9, az Európai Unióban 16, Új-Zélandon 18 százalékkal csökkent 2016 áprilisában az egy évvel korábbihoz képest. A világpiacon a *cheddar* sajt értékesítési ára (FOB Óceánia) 2016 23. hetén a 13. hetihez viszonyítva 10 százalékkal, a teljes tejporé a 7. hetihez és a sovány tejporé a 21. hetihez képest egyaránt 9 százalékkal, az ömlesztett vajé a 19. hetihez viszonyítva 6 százalékkal nőtt. Kína teljestejpor-importja 20 százalékkal, a sovány tejporé 13 százalékkal, a vajé és a vajolajé 46 százalékkal emelkedett 2016 első négy hónapjában az előző év azonos időszakához viszonyítva.

Az ENSZ Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Szervezetének (FAO) június elején megjelent előzetekintése szerint a világ tejtermelése várhatóan 1,6 százalékkal, 816 millió tonnára bővül 2016-ban. A növekedés legnagyobb része Indiából származhat, ahol a termelés várhatóan 4,8 százalékkal, 155,2 millió tonnára nőhet. A tej kibocsátás az USA-ban az alacsony takarmányköltségek és az erőteljes belpiaci kereslet hatására 2 százalékkal, 96,3 millió tonnára emelkedhet. Az Európai Unió tejtermelése várhatóan 1,3 százalékkal, 165,7 millió tonnára bővül. A korábbi éveknél kisebb mértékű bővülést az alacsony nyerstejár okozta.

A jelenlegi alacsony világpiaci tejtermékarak hatására a tej és tejtermékek világkereskedeleme 1,5 százalékkal, 73,2 millió tonnára emelkedhet 2016-ban. A világ teljestejpor-kereskedelme stagnálhat, a sajté 1,6 százalékkal, a sovány tejporé 2,8 százalékkal, a vajé 4,6 százalékkal emelkedhet. Az EU tej- és tejtermékexportja 4,1 százalékkal, 19,2 millió tonnára nőhet, így világkereskedelemből való 26 százalékos részesedése megegyezhet Új-Zélandéval. Az unió harmadik országokba irányuló teljestejpor-kivitele 3,4 százalékkal, a sovány tejporé 4,5 százalékkal, a sajté 6,1 százalékkal, a vajé 13,2 százalékkal bővíthet. A közösség exportjának emelkedését a tejtermelés bővülése, a korlátozott belpiaci fogyasztásnövekedés és a kedvező euró/dollár árfolyam teheti lehetővé.

Európai Unió

Az Európai Bizottság előrevetítése szerint a tejfelvásárlás április–december időszakban 0,4 százalékkal maradhat el az előző év azonos időszakától. Hollandiában 3 százalékos, Olaszországban és Dániában egyaránt 2 százalékos, Spanyolországban és Írországban 1 százalékos növekedésre, Lengyelországban stagnálásra, míg Franciaországban és Németországban egyaránt 1 százalékos, az Egyesült Királyságban 3 százalékos csökkenésre lehet számítani a vizsgált időszakban. Olaszországban és Dániában alacsonyabb volt a hús- és tejhasznú tehének vágása az első negyedévben az egy évvel korábbinál, így a tejtermelés növekedése lassulhat. Hollandiában, míg a vágások száma nem nőtt az első negyedévben a foszfát kibocsátási jogok miatt az állomány csökkenhet. Korábban ezen jogok elosztására vonatkozó bázisidőszak miatti bizonytalanságokból kifolyólag a tejtermelők nem vették figyelembe a tehének tartásánál a gazdaságosságot.

A nyerstej azonnali (spot) piaci ára Olaszországban a 2016. 18–24. hét közötti időszakban 25 százalékkal, Hollandiában 2016 17–24. hete között 56 százalékkal nőtt. Hollandiában a nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel 4,4 százalék zsirtartalomra vonatkozóan 26,5 euró/100 kilogramm volt június 15-én. Az olaszországi Veronában a nyerstej spot piaci ára június 13-án áfa nélkül, szállítási költséggel 27,5 euró/100 kilogramm, a Németországból és Ausztriából származó 3,6 százalékos zsirtartalmú nyerstejé 27,25 euró/100 kilogramm, a fölözötté 15,75 euró/100 kilogramm volt. Olaszországban, Lodi városában június 13-án a nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel, 60 napos fizetési határidővel 27,25 euró/100 kilogramm, a 3,6 százalékos zsirtartalmú, Franciaországból származó nyerstejé 26 euró/100 kilogramm, a Németországból származóé 27,25 euró/100 kilogramm, a fölözötté 16 euró/100 kilogramm volt.

A németországi Élelmiszer-gazdasági Kutató Központ (*ife*) havi rendszerességgel közzéteszi a nyerstej alapanyagértékét 4,0 százalékos zsír- és 3,4 százalékos fehérje-beltartalomra vonatkozóan. Az alapanyagérték tükrözi a nyerstej összetevőinek (zsír, fehérje) árát,

amelyet a hannoveri és a kempteni árutőzsde vaj- és soványtejpör-jegyzései alapján határoznak meg. A zsírérték 21 százalékkal, a fehérjeérték 14 százalékkal csökkent, így az alapanyagérték 17 százalékkal volt alacsonyabb 2016 májusában az előző év azonos hónapjához képest.

Németországban az ömlesztett vaj értékesítési ára 2016. 18–24. hét között 19 százalékkal, a sovány tejpöré 2016. 11–24. hét között 8 százalékkal nőtt. A kempteni árutőzsdén a 25 kilogrammos kiserelésű ömlesztett vaj értékesítési ára 292,5 euró/100 kilogramm, a 25 kilogrammos kiserelésű zsákos, élelmezési célú (intervenciós minőségű) sovány tejpöré 172,5 euró/100 kilogramm volt. Az intervenciós árszintnél az ömlesztett vaj ára 32 százalékkal magasabb, míg a sovány tejpöré 1 százalékkal alacsonyabb volt a vizsgált héten.

Az Egyesült Királyság mezőgazdasági és kertészeti fejlesztési tanácsának (AHDB) elemzése szerint a vaj ára nyomás alatt volt 2015. november és 2016. április között, mivel a vaj termelése nőtt és nagymennyiségű magántárolási készlet került piacra. Május óta azonban, a tejtermelés szezonális csúcspontja ellenére, az árak emelkedése figyelhető meg. Ezt az okozta, hogy a készletekből és a termelésből piacra kerülő mennyiség lecsökkent, és így a vaj kínálata szűkebbé vált.

Az Európai Bizottság adatai szerint az Európai Unióban 2016. január 1-je és június 7-e között sovány tejpörből 281 399 tonna került intervenciós felajánlásra, míg a vaj intervenciós készlete továbbra is üres maradt. A vaj magántárolási felajánlása 2016. január 4-e és június 12-e között 98 512 tonna, a sovány tejpöré 27 232 tonna volt. A sajt magántárolási támogatására 2016. február 15-e és június 12-e között 47 334 tonna kérelem érkezett. A vaj magántárolási készlete 2016. április végén 79 024 tonna, a sovány tejpöré 32 026 tonna, a sajté 34 182 tonna, a sovány tejpöré intervenciós készlete 152 223 tonna volt.

Az AHDB elemzése szerint az intervenciós felvásárlás nem biztos, hogy a legjobb eszköz a válság kezelésére. A 2014/2015. és a 2015/2016. tejkvótaév között Hollandiából, Németországból és Írországból származott a többlettermelés legnagyobb része. Az előbbi három ország többletjének viszont csak 16 százaléka található az intervenciós és magántárolási raktárakban. Belgium többlettermelésének 86 százalékát, Franciaország 68 százalékát raktározta el. Ebből az következik, hogy a három uniós tagország, ahol a legnagyobb a tejtermelés bővülése, nem támaszkodik az intervencióra.

Az AHDB véleménye szerint az Európai Bizottságnak bátorítania és jutalmaznia kellene azokat a tagországokat, amelyek szabályozott terv szerinti bővülést hajtanak végre, valamint tiszta és megvalósítható értékesítéssel és marketingtervvel rendelkeznek.

Magyarország

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 68,15 forint/kilogramm volt 2016 májusában. A zsírtartalom 0,07 százalékpontos romlása, a fehérjetartalom stagnálása és az alapár 3 százalékos mérséklődése miatt a nyerstej átlagára 3 százalékkal csökkent májusban az áprilisihoz képest. A nyerstej átlagára 13 százalékkal volt alacsonyabb az előző év azonos hónapjához viszonyítva. A nyerstej felvásárlása a 2015. májusit 3 százalékkal, a 2016. áprilist 1 százalékkal múlta felül.

Magyarországon a nyerstej kiviteli árának tavaly év vége óta tartó csökkenése megállt, 56,04 forint/kilogramm volt 2016 májusában. Egy év alatt 18 százalékkal esett, és 18 százalékkal maradt el a belpiaci ártól. A nyerstej kiviteli ára a korábbi évekkel ellentétben 2016 januárjától elmarad a termelői ártól, ami a nyerstejexport csökkenésén keresztül kínálati többletet eredményezett, és a belpiaci árak erőteljesebb csökkenését okozta. Az AKI PÁIR adatai szerint a nyerstej kiszállítása 25 százalékkal csökkent májusban az előző év azonos hónapjához viszonyítva, ezen belül a termelők és a kereskedők 17 százalékkal, a feldolgozók 35 százalékkal kevesebb nyerstejet exportáltak. A termelők és a kereskedők nyerstejkivitele 63 százalékkal haladta meg a feldolgozókét a vizsgált hónapban.

Az AKI PÁIR adatai szerint a hazai előállítású 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos friss tej feldolgozó értékesítési ára 6, a tejfölé 7, a tehéntúróé 8, az adagolt vajé 11, a trappista sajté 13 százalékkal csökkent 2016 májusában az előző év azonos hónapjához képest. A KSH adatai szerint a 2,8 százalékos zsírtartalmú friss tej fogyasztói ára 8 százalékkal, a trappista tömbsajté 10 százalékkal volt alacsonyabb ugyanebben az összehasonlításban.

A KSH adatai szerint Magyarországon a tej és tejtermékek kivitelének árbevétele 4 százalékkal csökkent, míg az import értéke 4 százalékkal nőtt 2016 első negyedében az előző év azonos időszakához képest. A behozatal értéke 20 százalékkal volt magasabb a kivitel árbevételénél. A külkereskedelmi egyenleg továbbra is

negatív maradt és 66 százalékkal romlott a vizsgált időszakban.

A teljes, félzsíros és fölözött nyerstej kivitele harminegyszerese volt a behozatalnak. A nyerstej exportjának 83 százalékát a teljes, 11 százalékát a fölözött, 6 százalékát a félzsíros tej tette ki. A fölözött nyerstej külpiaci értékesítése 41 százalékkal, a félzsírosé 27 százalékkal, a teljesé 13 százalékkal csökkent. A teljes nyerstej 39 százaléka Romániába, 19 százaléka Horvátországba, 12 százaléka Olaszországba, 8 százaléka Szlovákiába, 7 százaléka Szlovéniába, 6 százaléka Bulgáriába került. A fölözött nyerstej 25 százalékát Horvátországba, 18-18-18 százalékát Romániába, Szlovákiába és Olaszországba szállítottuk.

A sajt és túró termékcsoport behozatala 2016 első negyedében több mint a kétszerese volt a kivitelnek. A sajt és túró importja 23 százalékkal, exportja 22 százalékkal emelkedett a vizsgált időszakban. Az import fele Németországból, 14 százaléka Lengyelországból származott. Az export főleg Libanonba, Olaszországba, Romániába, Jordániába, Irakba és Szaúd-Arábiába irányult.

A dobozos tej behozatala csaknem kétszerese volt a kivitelnek. Az import 33 százalékkal csökkent, míg az export 2 százalékkal nőtt 2016 első negyedében az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A dobozos tej beszállításának 88 százalékát a félzsíros tej, 12 százalékát a teljes tej tette ki. A félzsíros dobozos tej importja 36 százalékkal csökkent, míg a teljesé 29 százalékkal

emelkedett egy év alatt. A félzsíros tej kétharmada Szlovákiából, 26 százaléka Csehországból származott. A dobozos tej exportjának 58 százalékát a félzsíros, 39 százalékát a teljes, 3 százalékát a fölözött tej adta. A fölözött dobozos tej kivitele 77 százalékkal csökkent, a félzsírosé 8 százalékkal, a teljesé 30 százalékkal emelkedett a vizsgált időszakban. A félzsíros tej 91 százalékát Romániába, a teljes tej 92 százalékát Romániába, 5 százalékát Szlovákiába szállítottuk.

A savanyított tejtermékek behozatala csaknem tizenötszöröse volt a kivitelnek. A beszállítás 26 százalékkal, a kivitel 15 százalékkal nőtt egy év alatt. Az import 39 százaléka Németországból, 23 százaléka Lengyelországból, 14 százaléka Romániából, 9 százaléka Ausztriából, 7 százaléka Csehországból származott.

A vaj- és vajkrémbehozatal tizenháromszorosa volt a kivitelnek. Az import 21 százalékkal nőtt, míg az export 44 százalékkal csökkent a vizsgált időszakban. Az import 45 százaléka Németországból, 15 százaléka Hollandiából, 14 százaléka Lengyelországból, 10 százaléka Szlovákiából érkezett.

A sajtgyártás melléktermékeként keletkező tejsavó kivitele csaknem öt és félszerese volt a behozatalnak. Az import 22 százalékkal csökkent, míg az export 3 százalékkal nőtt 2016 első negyedében az egy évvel korábbihoz viszonyítva. Az export negyede Romániába, 19 százaléka Bosznia-Hercegovinába, 14 százaléka Németországból, 12 százaléka Koszovóba irányult.

Agrárpolitikai hírek

- A Bizottság (EU) 2016/826 végrehajtási rendelete (2016. május 25.) szerint a tagállamok által 2016. május 25-én benyújtott értesítések alapján úgy tűnik, hogy a rögzített áron való intervencióra 2016. január 1-je óta felajánlott sovány tejpor teljes mennyisége túllépte a 218 000 tonnás keretet. Ennek következtében a sovány tejpor rögzített áron való intervenció felvásárlását a 2016. szeptember 30-ig tartó intervenció időszak vonatkozásában lezárták és a felvásárlásra vonatkozó pályázati eljárást megnyitották.
- A Bizottság (EU) 2016/914 végrehajtási rendelete (2016. június 9.) szerint a 2016. június 7-i benyújtási

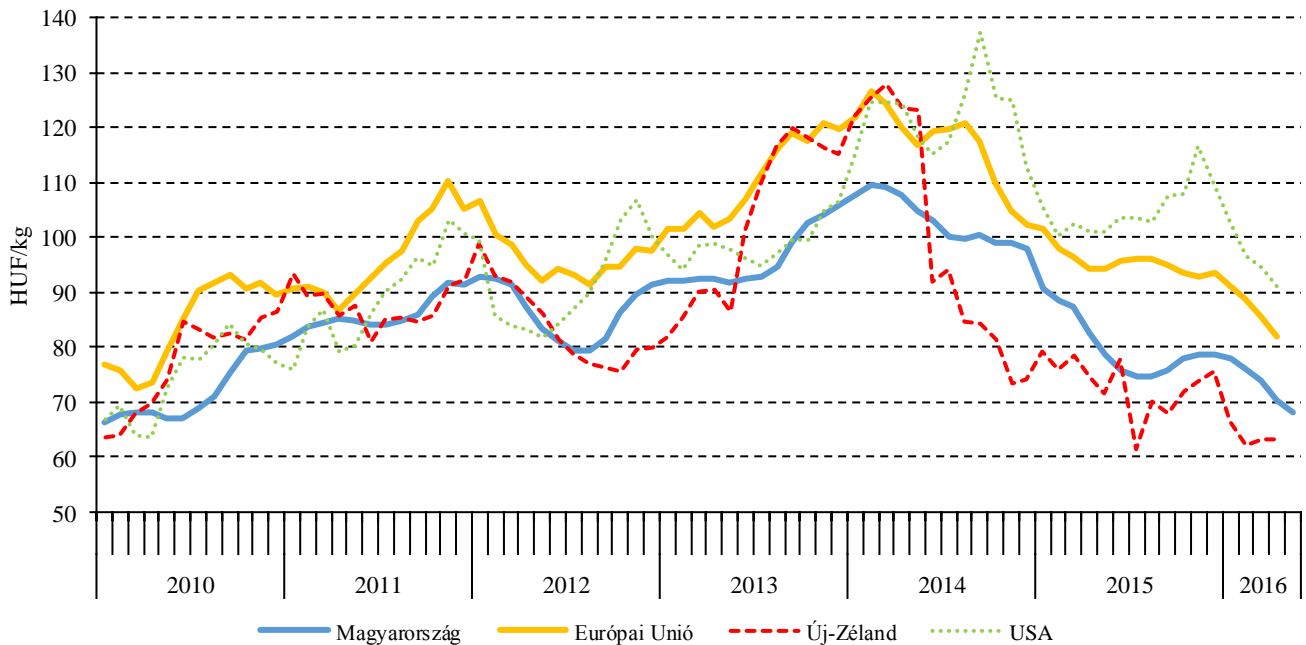
határidejű első egyedi soványtejpor-felvásárlási pályázati eljárás esetében a maximális felvásárlási ár 169,8 euró/100 kilogramm.

- A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal 52/2016. (V. 27.) számú közleménye szerint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a tejágazat szerkezetátalakítását kísérő állatjóléti támogatás 2015/2016. gazdálkodási évre vonatkozó kifizetési kérelmet 2016. június 1. és június 30. között lehet benyújtani az MVH Közvetlen Támogatások Igazgatósága részére.

Ábrák, táblázatok

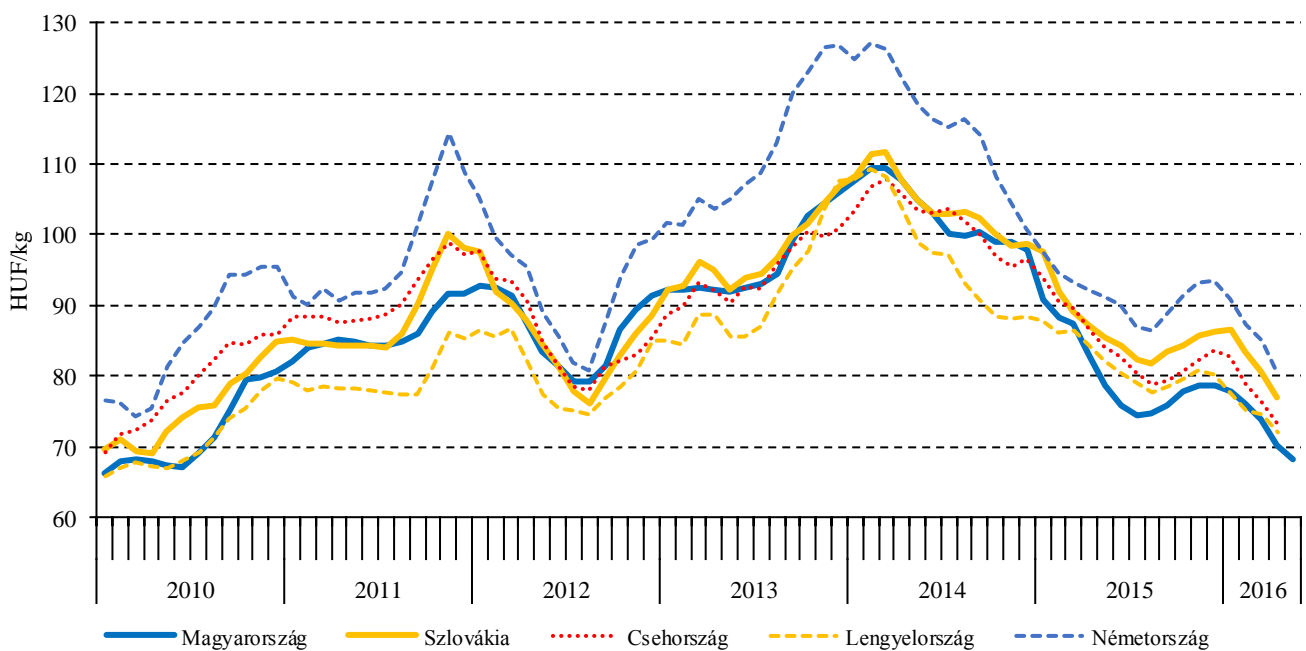
Nyerstej

1. ábra: A nyerstej havi termelői árának alakulása a világon (2010-2016)

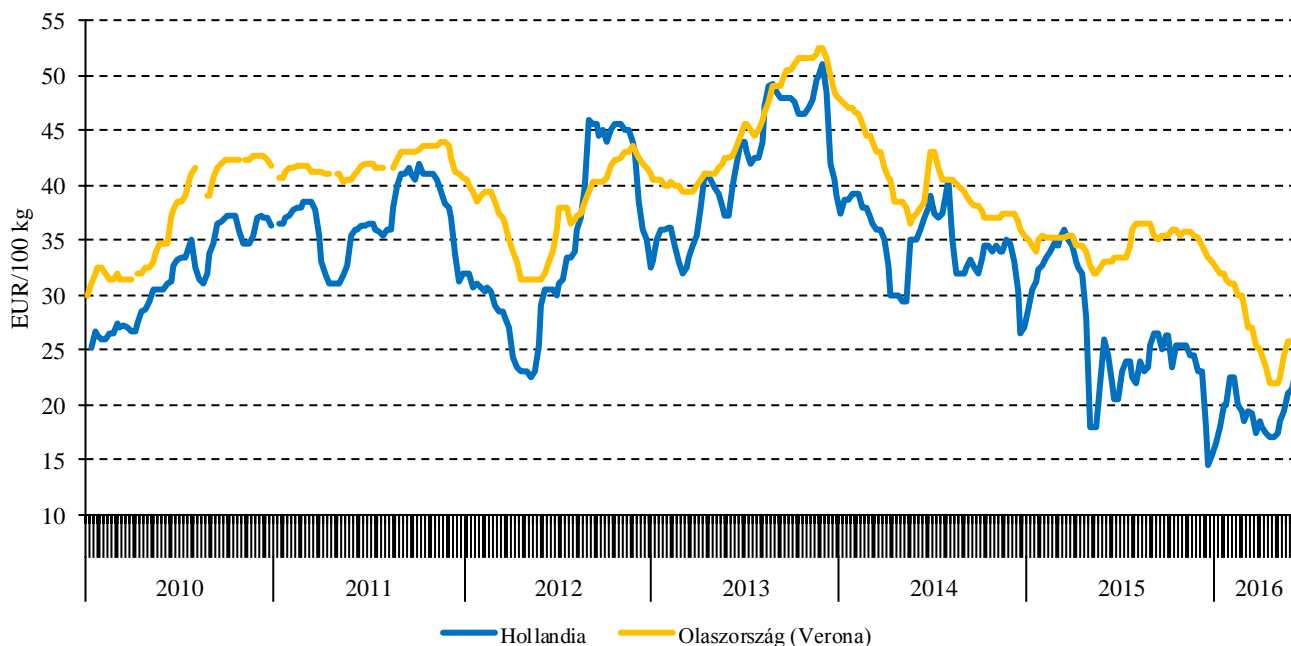
Forrás: AKI PÁIR, LTO, USDA

2. ábra: A nyerstej havi termelői ára néhány európai országban (2010-2016)

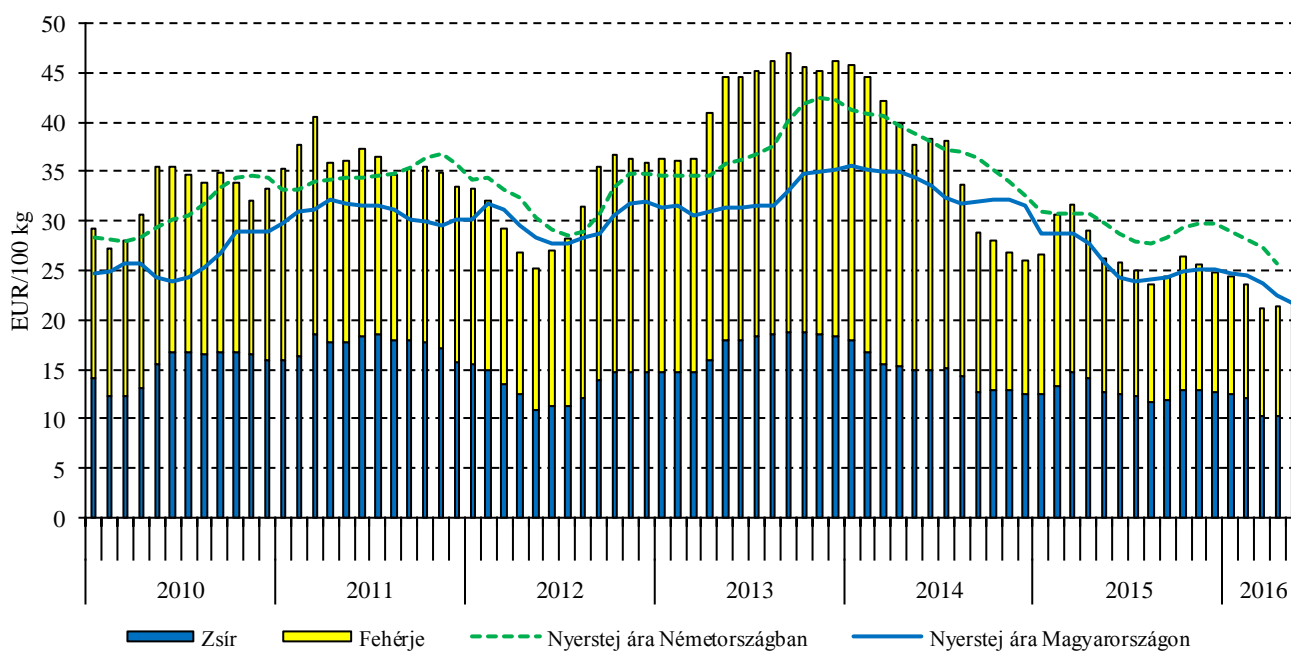
Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR, GUS, BLE-BMELV-Európai Bizottság

3. ábra: A nyerstej heti azonnali (spot) piaci ára Olaszországban és Hollandiában (2010-2016)

Forrás: CCIAA di Verona, DCA-Markt

4. ábra: A nyerstej havi alapanyagértéke és ára Németországban, a nyerstej ára Magyarországon (2010-2016)

Forrás: ife, BLE-BMELV, Európai Bizottság, AKI PÁIR

1. táblázat: **A nyerstej termelői ára^{a)} Magyarországon**

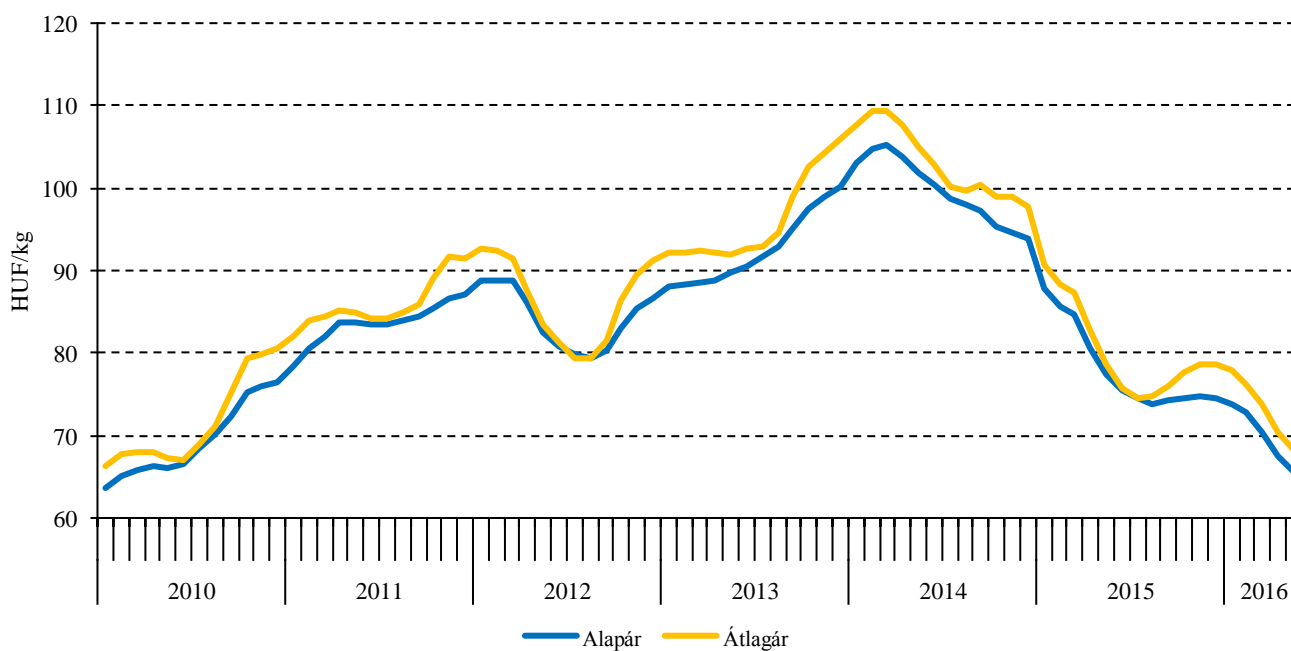
	2015. V.	2016. IV.	2016. V.	2016. V./ 2015. V. (százalék)	2016. V./ 2016. IV. (százalék)
Alapár (HUF/kg)	77,32	67,42	65,61	84,85	97,31
Felvásárlás (tonna)	102 355	104 348	105 718	103,29	101,31
Átlagár (HUF/kg)	78,53	70,28	68,15	86,77	96,96
Fehérje (százalék)	3,23	3,30	3,30	102,05	100,02
Zsír (százalék)	3,61	3,80	3,73	103,24	97,99

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

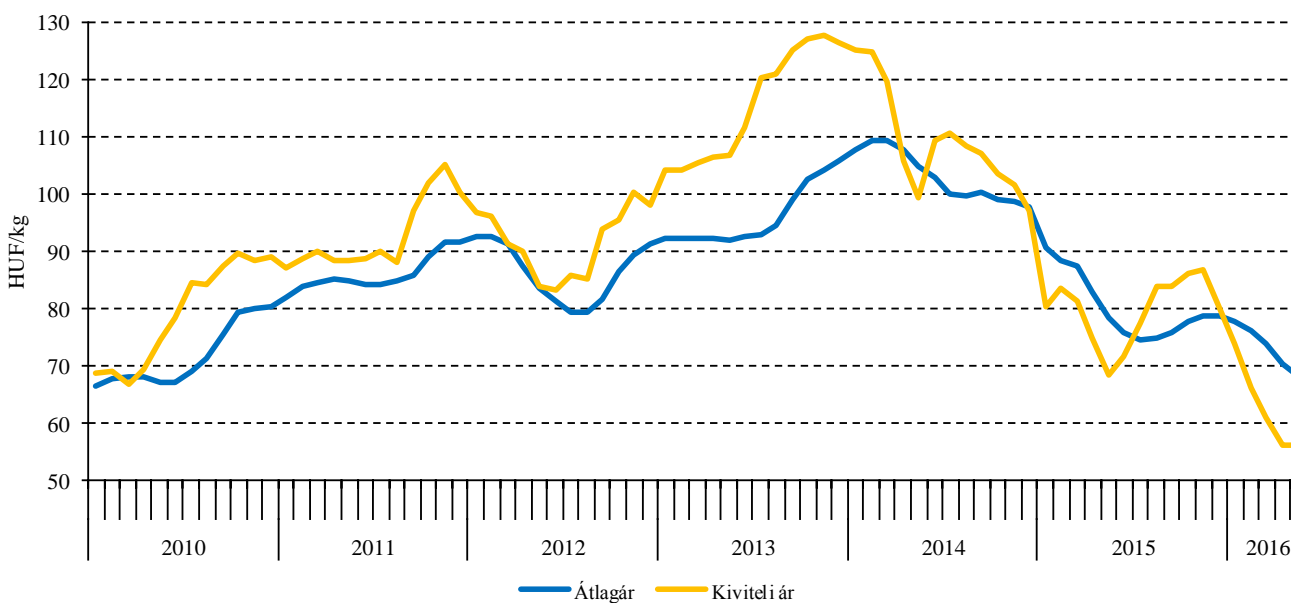
2. táblázat: **A nyerstej kiviteli ára^{a)} Magyarországon**

	2015. V.	2016. IV.	2016. V.	2016. V./ 2015. V. (százalék)	2016. V./ 2016. IV. (százalék)
Mennyiség (tonna)	16 141	11 491	12 162	75,35	105,84
Átlagár (HUF/kg)	68,48	56,02	56,04	81,82	100,03
Fehérje (százalék)	3,21	3,27	3,26	101,49	99,67
Zsír (százalék)	3,63	3,74	3,76	103,63	100,65

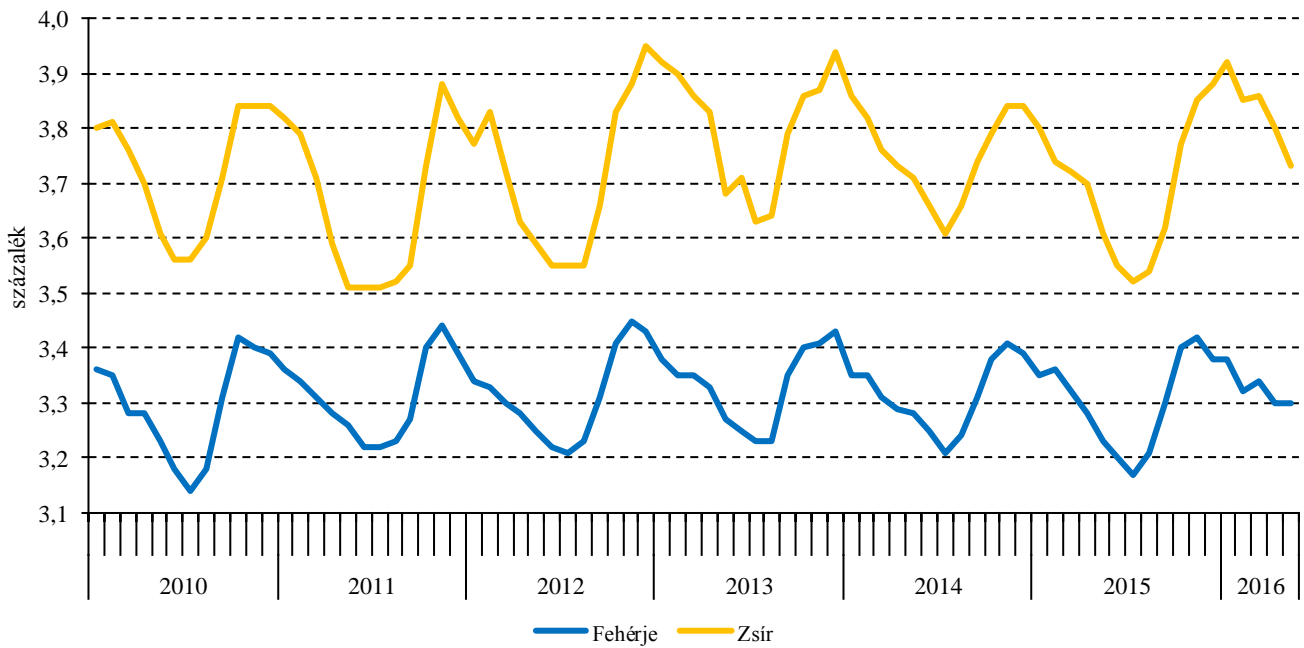
^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és teljes tejre vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

5. ábra: A nyerstej országos havi termelői alap- és átlagára^{a)} Magyarországon (2010-2016)

^{a)} A nyerstej valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

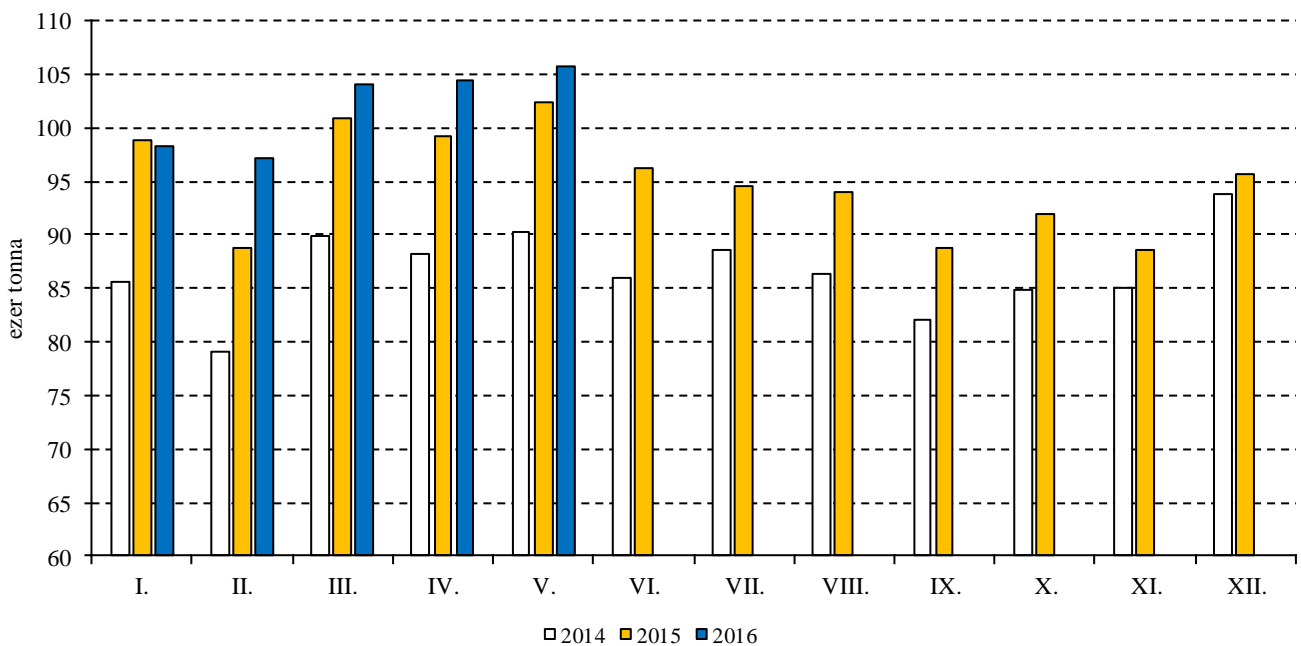
6. ábra: A nyerstej havi termelői átlagára^{a)} és kiviteli ára Magyarországon (2010-2016)

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

7. ábra: A nyerstej havi beltartalma^{a)} Magyarországon (2010-2016)

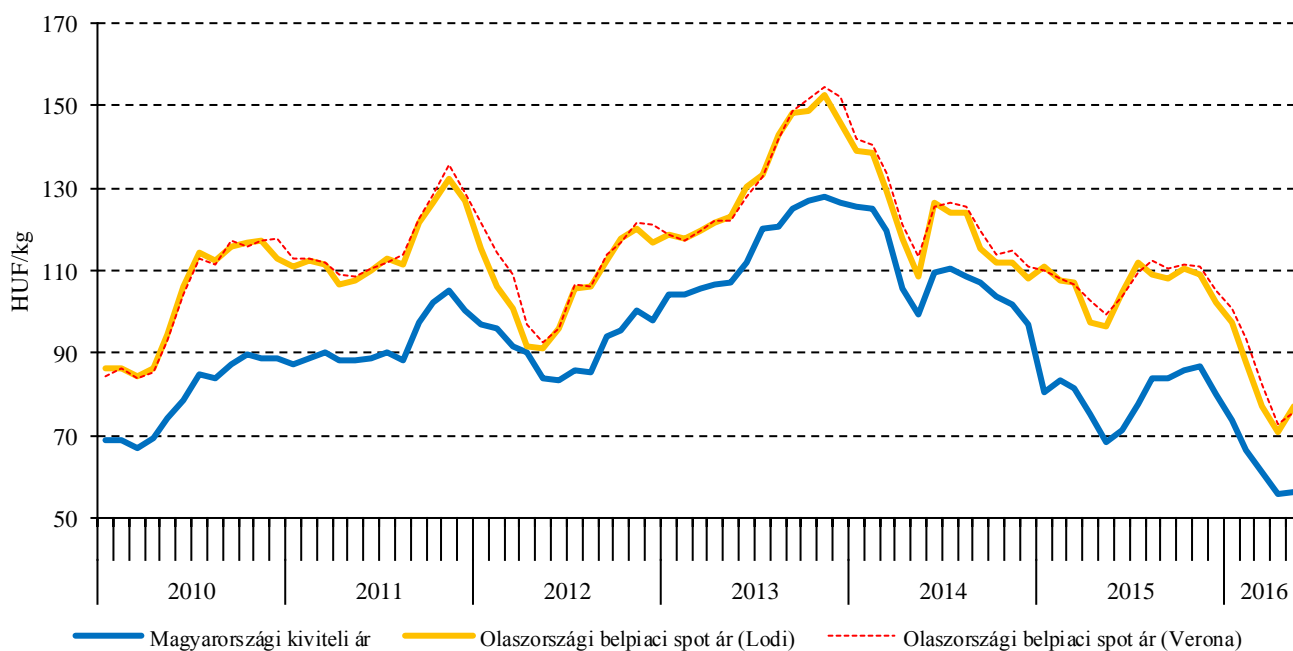
^{a)} A nyerstej beltartalma összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

8. ábra: A felvásárolt nyerstej havi mennyisége Magyarországon (2014-2016)

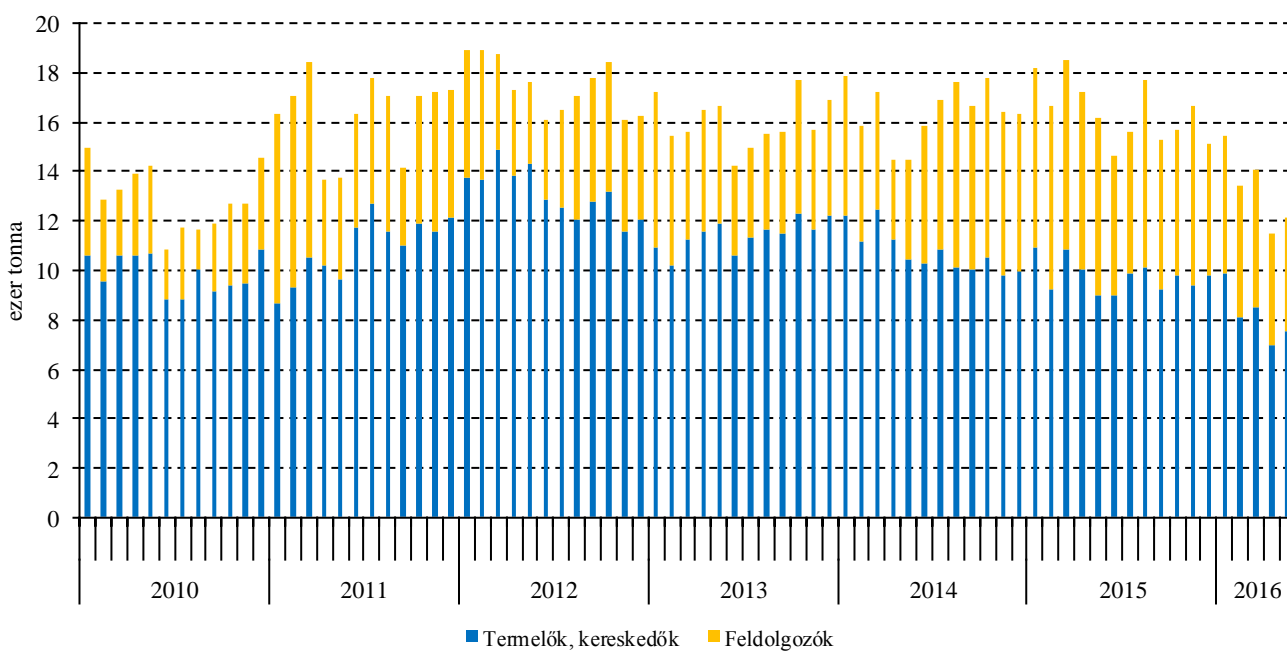
Forrás: AKI PÁIR

9. ábra: A teljes nyerstej havi kiviteli ára Magyarországon és a nyerstej ára Olaszországban (2010-2016)

Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Lodi, CCIAA di Verona

10. ábra: A termelők, a kereskedők és a feldolgozók havi nyerstejkivitele Magyarországon (2010-2016)

Forrás: AKI PÁIR

3. táblázat: A nyerstej ára az Európai Unióban (2016. június 5-ig beérkezett adatok)

	2015. IV.		2016. III.		2016. IV.		2016. IV./ 2015. IV. (százalék)	2016. IV./ 2016. III. (százalék)
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg		
Ausztria	33,81	101,30	31,70	98,66	30,78	95,90	94,67	97,20
Belgium	28,21	84,52	24,79	77,16	24,08	75,02	88,76	97,23
Dánia	32,82	98,34	29,37	91,41	28,48 ^{a)}	88,73	90,23	97,07
Egyesült Királyság	33,04	99,00	28,67	89,23	27,21	84,78	85,64	95,01
Finnország	36,62	109,72	37,68	117,27	37,58	117,09	106,72	99,85
Franciaország	31,16	93,36	29,91	93,09	28,43 ^{a)}	88,58	94,88	95,16
Görögország	41,28	123,69	38,92	121,13	38,00	118,39	95,72	97,74
Hollandia	33,25	99,63	28,50	88,70	27,50	85,68	86,00	96,60
Írország	30,79	92,25	24,18	75,26	24,08 ^{a)}	75,02	81,32	99,68
Luxemburg	30,06	90,07	28,48	88,64	27,59	85,96	95,44	96,98
Németország	30,75	92,13	27,31	85,00	25,74	80,20	87,05	94,35
Olaszország	34,79	104,24	32,14	100,03	31,49	98,11	94,12	98,08
Portugália	32,49	97,35	27,98	87,08	28,01	87,27	89,65	100,22
Spanyolország	30,10	90,19	29,42	91,57	28,93 ^{a)}	90,13	99,93	98,43
Svédország	31,30	93,78	31,43	97,82	31,17	97,11	103,55	99,27
Ciprus	56,65	169,74	56,32	175,29	54,74	170,55	100,48	97,30
Csehország	28,90	86,59	24,51	76,28	23,56	73,40	84,77	96,22
Észtország	24,93	74,70	22,74	70,78	21,92	68,29	91,42	96,48
Lengyelország	29,35	87,94	25,71	80,02	24,43	76,11	86,55	95,11
Lettország	22,74	68,13	20,70	64,43	19,49	60,72	89,12	94,24
Litvánia	23,22	69,57	20,73	64,52	19,38	60,38	86,79	93,58
Magyarország	27,66	82,84	23,73	73,86	22,55	70,28	84,84	95,15
Málta	44,44	133,15	43,66	135,89	42,94	133,78	100,47	98,45
Szlovákia	29,08	87,13	25,89	80,58	24,72	77,02	88,40	95,58
Szlovénia	28,52	85,45	25,13	78,21	23,64	73,65	86,19	94,17
Bulgária	28,49	85,36	27,29	84,94	25,72	80,13	93,87	94,34
Románia	26,99	80,87	26,30	81,86	24,78	77,21	95,47	94,32
Horvátország	33,27	99,69	29,98	93,31	29,10	90,66	90,94	97,16
EU-28	31,45	94,23	28,42	88,45	27,27	84,96	90,16	96,05

^{a)} A tagállam becslése.

^{b)} Az Európai Bizottság (DG-AGRI C3) becslése.

^{c)} Az LTO becslése.

Megjegyzés: A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre vonatkozik. Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: AKI PÁIR, Európai Bizottság

4. táblázat: A nyerstej ára a harmadik országokban

Ország	2015. IV.		2016. III.		2016. IV.		2016. IV./ 2015. IV. (százalék)	2016. IV./ 2016. III. (százalék)
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg		
Argentína	33,33	100,64	16,85	50,48	19,89	60,81	59,67	118,01
Brazília	28,98	86,70	26,99	83,85	29,12	90,82	100,45	107,87
Japán	74,30	222,59	80,23	249,79	79,97	249,21	107,64	99,68
Svájc	57,77	173,07	52,33	162,88	–	–	–	–
Új-Zéland	16,50	49,44	15,30	47,62	15,00	46,73	90,91	98,04
USA	33,79	101,23	30,43	94,67	29,20	90,97	86,42	95,97

Megjegyzés: Új-Zéland 4,2 százalék zsír-, 3,4 százalék fehérje-, USA 3,7 százalék zsírtartalom. Átszámítva az MNB és az ECB hivatalos középárfolyamán.
Forrás: SAGPyA, CEPEA, JSB, BLW, LTO, USDA

5. táblázat: A nyerstej ára^{a)} az Európai Unió meghatározó tejfeldolgozóinál

Ország	Feldolgozó	2015. IV.	2016. III.	2016. IV.	EUR/100 kg	
					2016. IV./ 2015. IV. (százalék)	2016. IV./ 2016. III. (százalék)
Belgium	Milcobel	28,49	24,26	23,27	81,68	95,92
Németország	Müller (Leppersdorf)	30,52	25,14	24,64	80,73	98,01
Németország	DMK	29,15	24,69	23,21	79,62	94,01
Dánia	Arla Foods	30,74	27,70	26,79	87,15	96,71
Finnország	Hämeenlinnan Osuusmeijeri	35,84	–	–	–	–
Franciaország	Savencia (Basse Normandie)	32,12	29,92	29,00	90,29	96,93
Franciaország	Danone (Pas de Calais)	31,16	31,55	31,12	99,87	98,64
Franciaország	Lactalis (Pays de la Loire)	31,50	29,28	28,03	88,98	95,73
Franciaország	Sodiaal (Pas de Calais)	31,95	30,71	29,93	93,68	97,46
Nagy-Britannia	Dairy Crest (Davidstow)	31,53	27,65	23,49	74,50	84,95
Nagy-Britannia	First Milk	28,11	–	–	–	–
Írország	Dairygold	–	23,55	22,56	–	95,80
Írország	Glanbia	28,46	22,01	22,01	77,34	100,00
Írország	Kerry Agribusiness	30,37	25,34	23,89	78,66	94,28
Olaszország	Granarolo (North)	41,20	38,29	36,35	88,23	94,93
Hollandia	DOC Cheese	29,51	24,19	23,34	79,09	96,49
Hollandia	FrieslandCampina	32,33	27,69	26,67	82,49	96,32
EU átlag	-	31,44	27,47	26,29	83,62	95,70

^{a)} Adó nélkül, 4,2 százalék zsír- és 3,4 százalék fehérjetartalomra vonatkozóan, csíraszám 24 999 és szomatikus sejtszám 249 999.
Forrás: LTO

Tejtermékek

6. táblázat: A folyadéktej feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	2015. V.	2016. IV.	2016. V.	HUF/liter	
				2016. V./ 2015. V. (százalék)	2016. V./ 2016. IV. (százalék)
Polytej, 2,8 százalék zsírtartalom	133,82	115,24	109,57	81,87	95,07
Dobozos tej, 2,8 százalék zsírtartalom	143,27	136,33	134,54	93,90	98,68
Dobozos tartós tej, 2,8 százalék zsírtartalom	145,41	145,09	141,46	97,28	97,49
Dobozos tartós tej, 1,5 százalék zsírtartalom	115,72	111,24	109,65	94,76	98,57

Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: A tejtermékek feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	2015. V.	2016. IV.	2016. V.	HUF/kg	
				2016. V./ 2015. V. (százalék)	2016. V./ 2016. IV. (százalék)
Adagolt vaj	1 330,07	1 220,30	1 184,62	89,06	97,08
Natúr vajkrém	807,50	801,87	798,74	98,91	99,61
Tehéntúró	595,43	540,28	545,21	91,57	100,91
Tejföl	371,95	353,50	344,67	92,66	97,50
Natúr joghurt	290,15	224,19	221,06	76,19	98,60
Gyümölcsös joghurt	426,16	339,18	337,96	79,31	99,64
Kefir	255,79	228,18	224,34	87,70	98,31
Trappista sajt	968,46	932,14	838,66	86,60	89,97
Ömlesztett sajt	1 057,39	977,42	1 012,72	95,78	103,61

Forrás: AKI PÁIR

8. táblázat: Magyarország tejtermék-külkereskedelmének mennyisége

Megnevezés	tonna					
	2015. I-III.		2016. I-III.		2016. I-III./2015. I-III. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	31 295	118 136	25 774	103 332	82,36	87,47
0402 Tej és tejszín ^{b)}	1 949	70	2 047	40	105,03	57,26
0403 Kefir, joghurt	10 101	744	12 760	858	126,33	115,28
0404 Tejsavó	2 193	9 025	1 717	9 280	78,28	102,82
0405 Vaj és vajkrém	1 585	263	1 923	147	121,31	55,72
0406 Sajt és túró	12 355	5 504	15 138	6 701	122,52	121,76

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.

^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

9. táblázat: Magyarország tejtermék-külkereskedelmének értéke

Megnevezés	ezer HUF					
	2015. I-III.		2016. I-III.		2016. I-III./2015. I-III. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	4 761 584	11 711 003	3 893 398	9 238 521	81,77	78,89
0402 Tej és tejszín ^{b)}	1 246 277	62 764	1 118 193	34 242	89,72	54,56
0403 Kefir, joghurt	3 194 361	291 101	3 795 352	308 717	118,81	106,05
0404 Tejsavó	1 064 037	1 241 582	795 457	2 302 639	74,76	185,46
0405 Vaj és vajkrém	1 681 139	252 503	1 909 801	115 055	113,60	45,57
0406 Sajt és túró	11 033 486	6 996 401	12 282 275	7 777 302	111,32	111,16
Összesen	22 980 884	20 555 353	23 794 475	19 776 477	103,54	96,21

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.

^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

10. táblázat: A tejtermékek külkereskedelmi ára Magyarországon

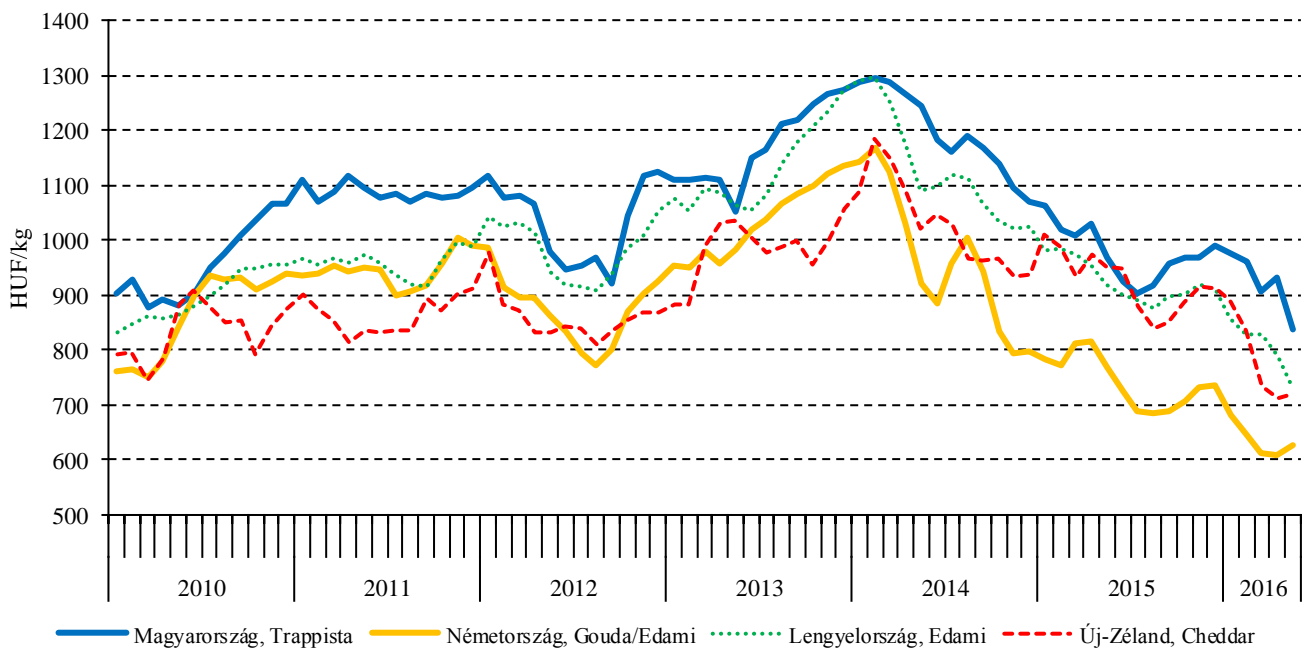
Megnevezés	HUF/kg					
	2015. I-III.		2016. I-III.		2016. I-III./2015. I-III. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	152,15	99,13	151,06	89,41	99,28	90,19
0402 Tej és tejszín ^{b)}	639,54	891,34	546,31	849,31	85,42	95,28
0403 Kefir, joghurt	316,24	391,26	297,44	359,95	94,05	92,00
0404 Tejsavó	485,14	137,57	463,30	248,13	95,50	180,37
0405 Vaj és vajkrém	1 060,77	960,02	993,37	785,14	93,65	81,78
0406 Sajt és túró	893,04	1 271,25	811,38	1 160,60	90,86	91,30

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.

^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

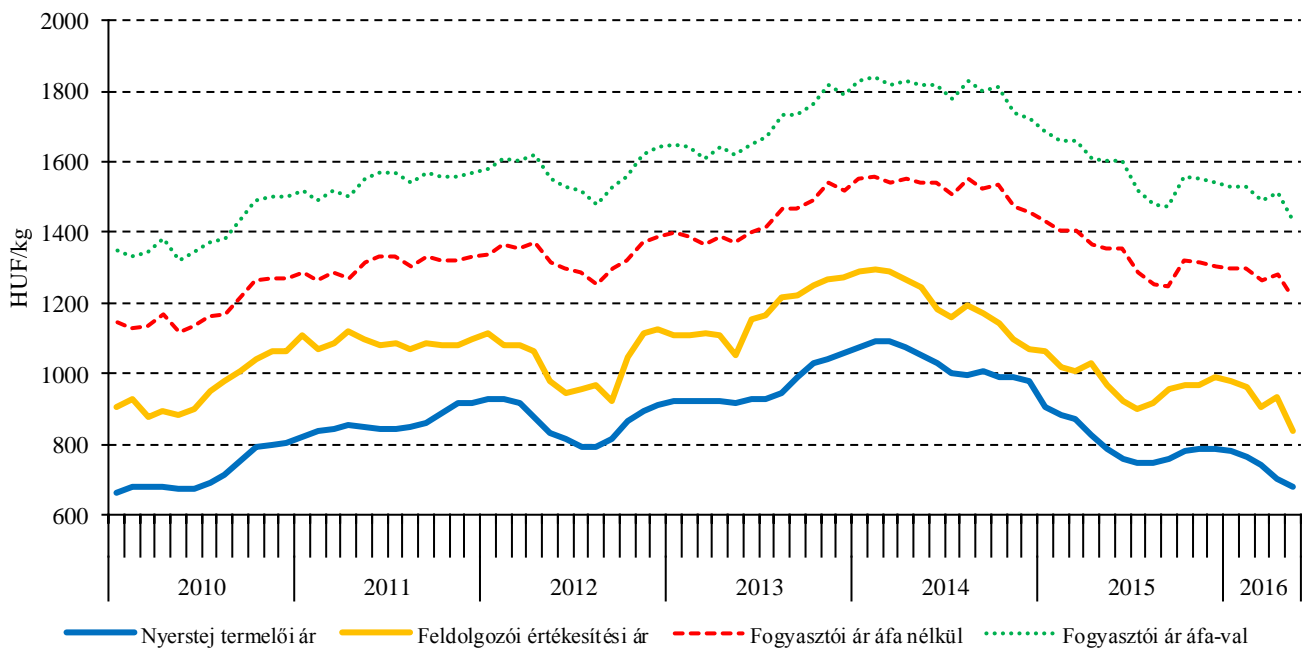
Forrás: KSH

11. ábra: A sajt havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

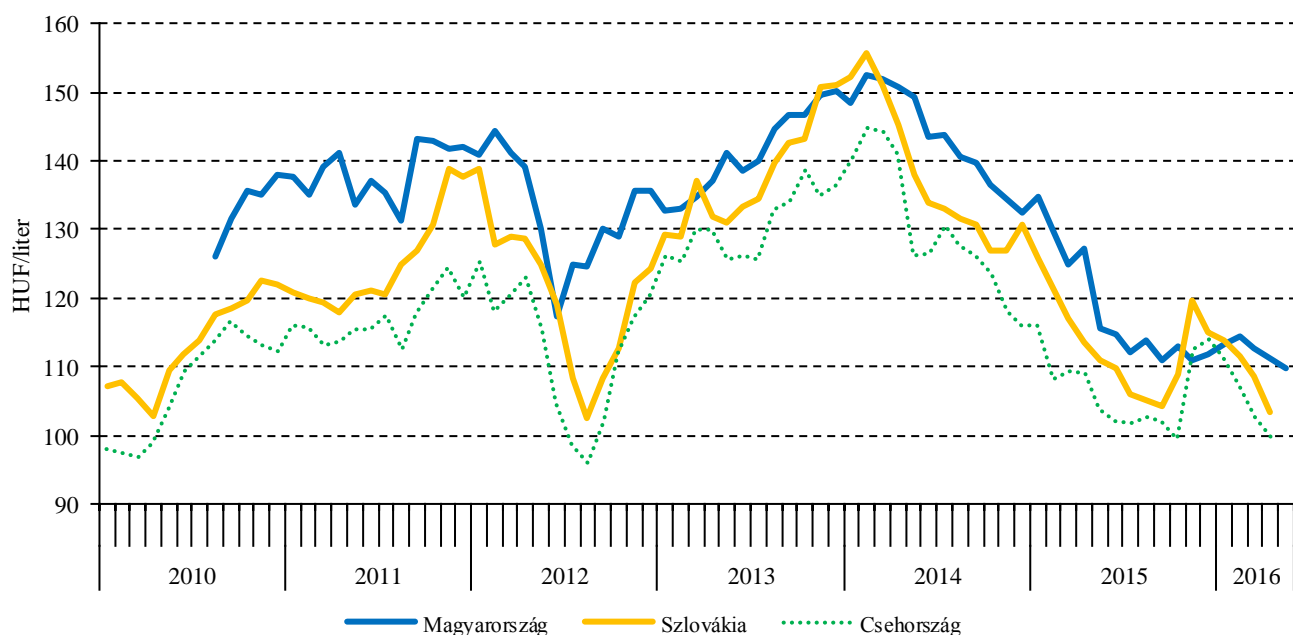
Forrás: AKI PÁIR, Kempteni árutózsde – ZMP, Hannoveri árutózsde – CLAL, GUS-ARR, USDA

12. ábra: A Trappista sajt fázisárainak havi alakulása Magyarországon (2010-2016)

Megjegyzés: A termelői ár 10 kg nyerstej árának felel meg.

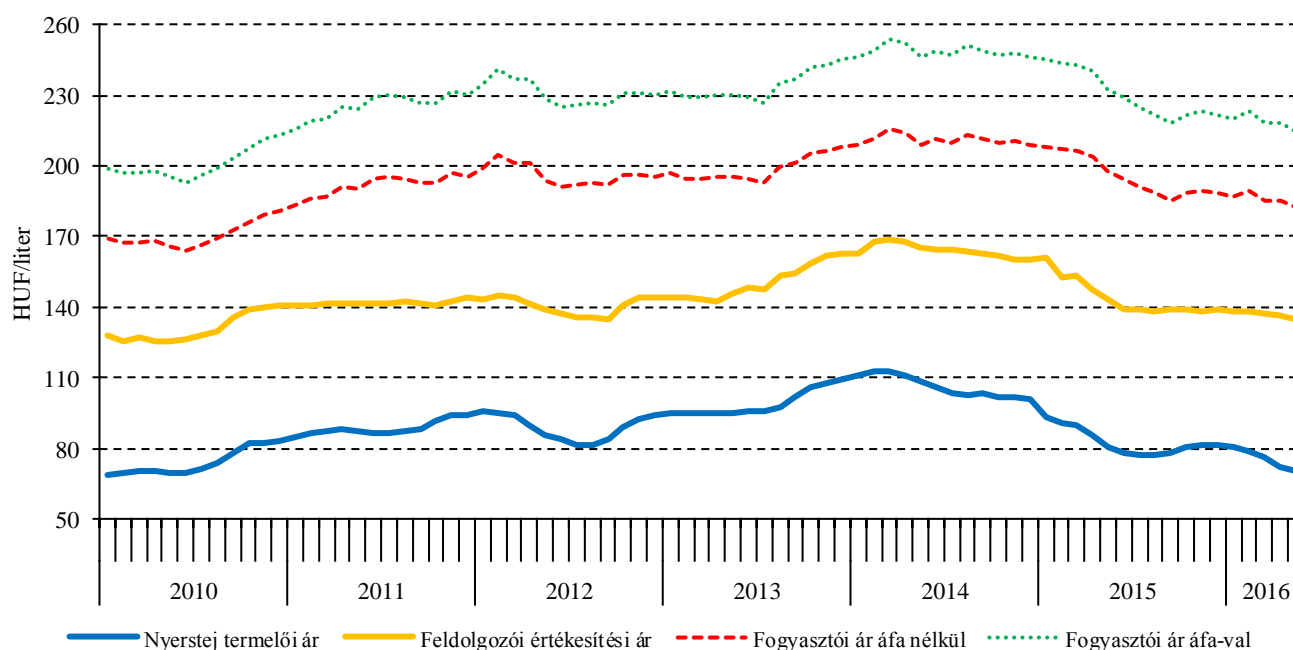
Forrás: AKI PÁIR, KSH

13. ábra: A folyadéktej^{a)} havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

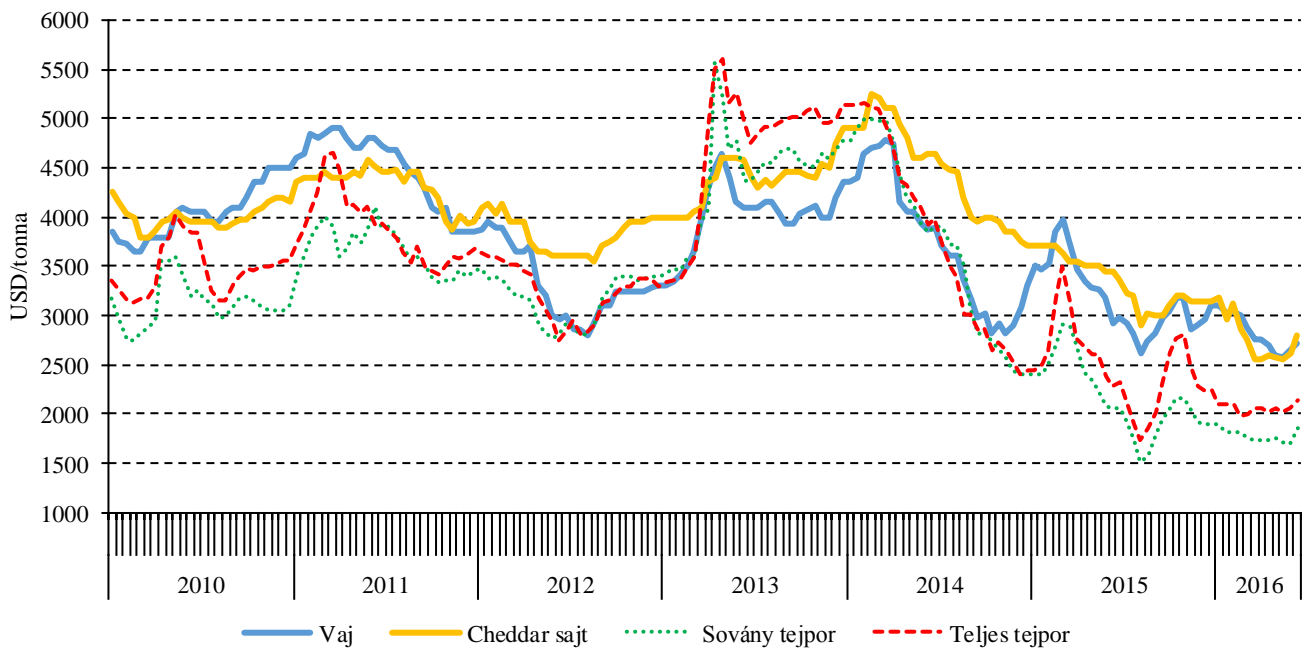
1,5 százalék zsírtartalom dobozos tartós.
 Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR

a)

14. ábra: A folyadéktej fázisárainak havi alakulása Magyarországon (2010-2016)

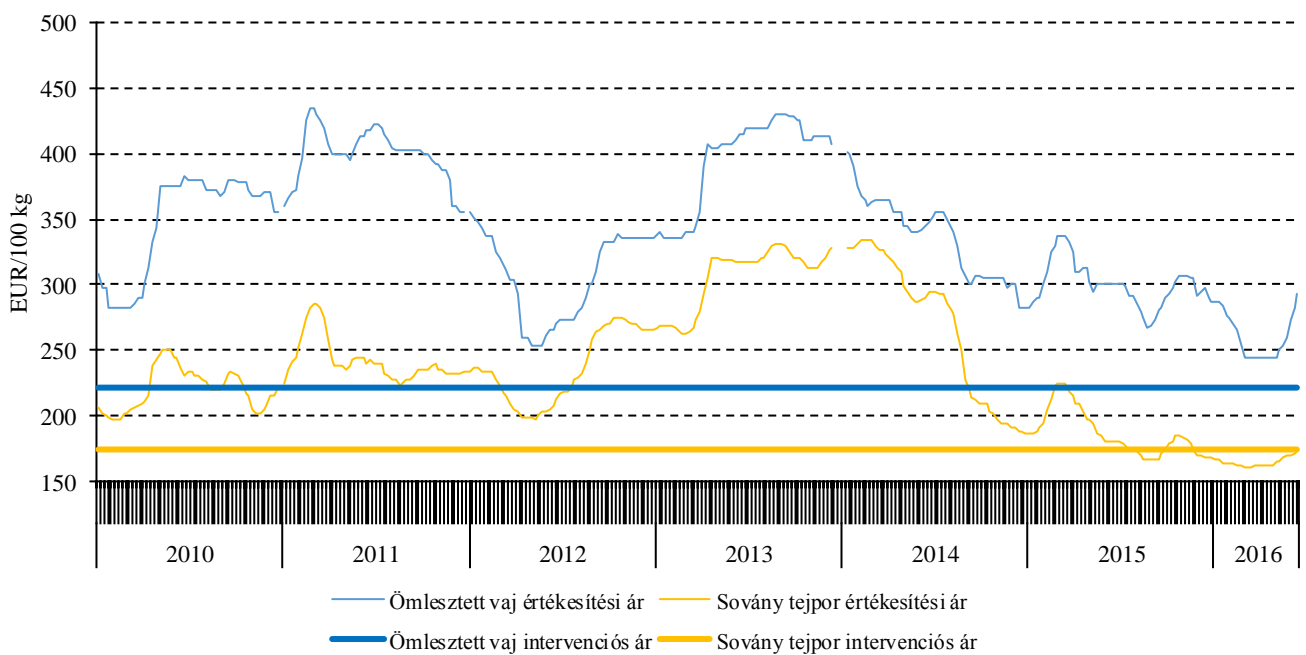

Megjegyzés: A feldolgozó értékesítési ár 2,8 százalék zsírtartalmú dobozos friss tejsre, a fogyasztói ár 2,8 százalék zsírtartalmú pasztörözött tejsre vonatkozik.
 Forrás: AKI PÁIR, KSH

15. ábra: A tejtermékek kétheti világgpiaci^{a)} értékesítési ára (2010-2016)

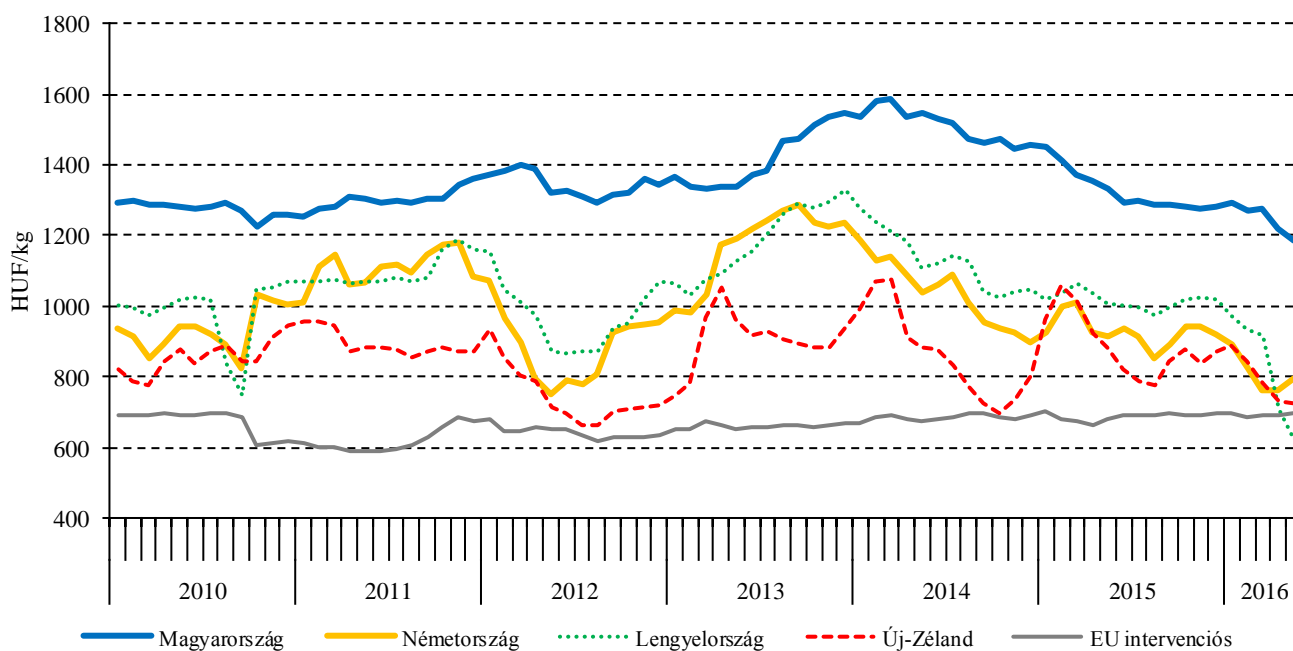
^{a)} FOB Óceánia.
Forrás: USDA

16. ábra: Az ömlesztett vaj és a sovány tejpor heti értékesítési és intervenciós ára Németországban (2010-2016)

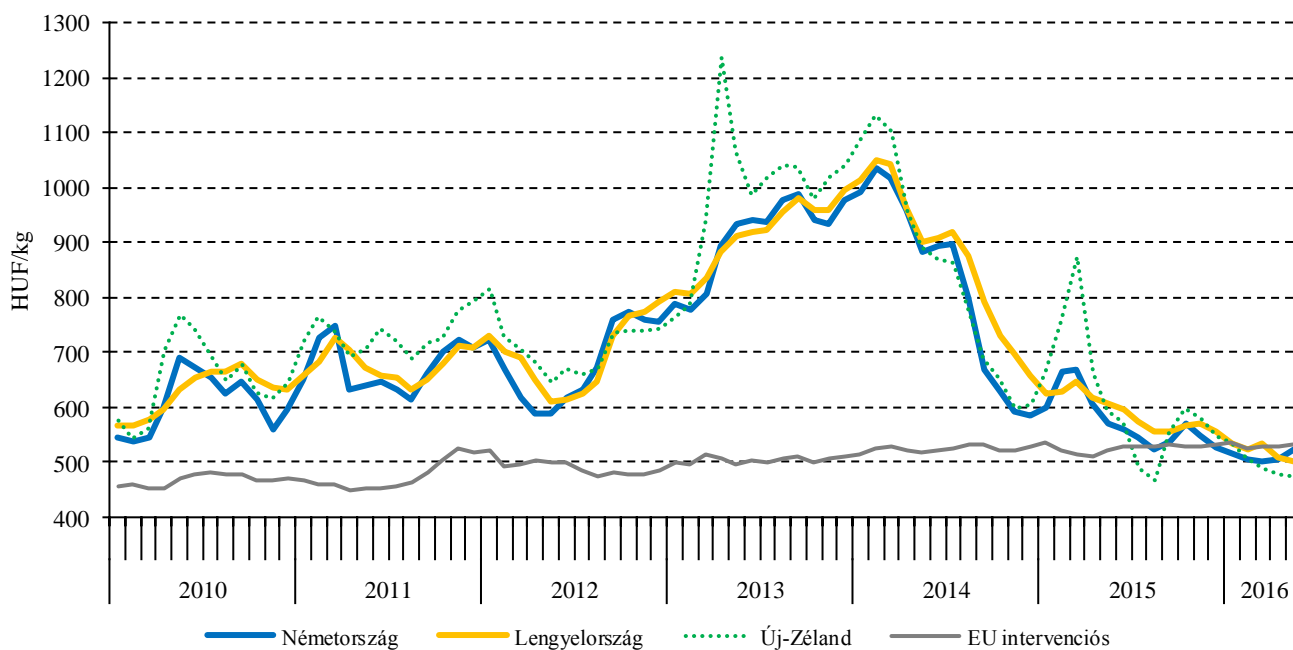
Forrás: Hannoveri árutőzsde, Kempteni árutőzsde, Európai Bizottság

17. ábra: Az ömlesztett vaj^{a)} havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

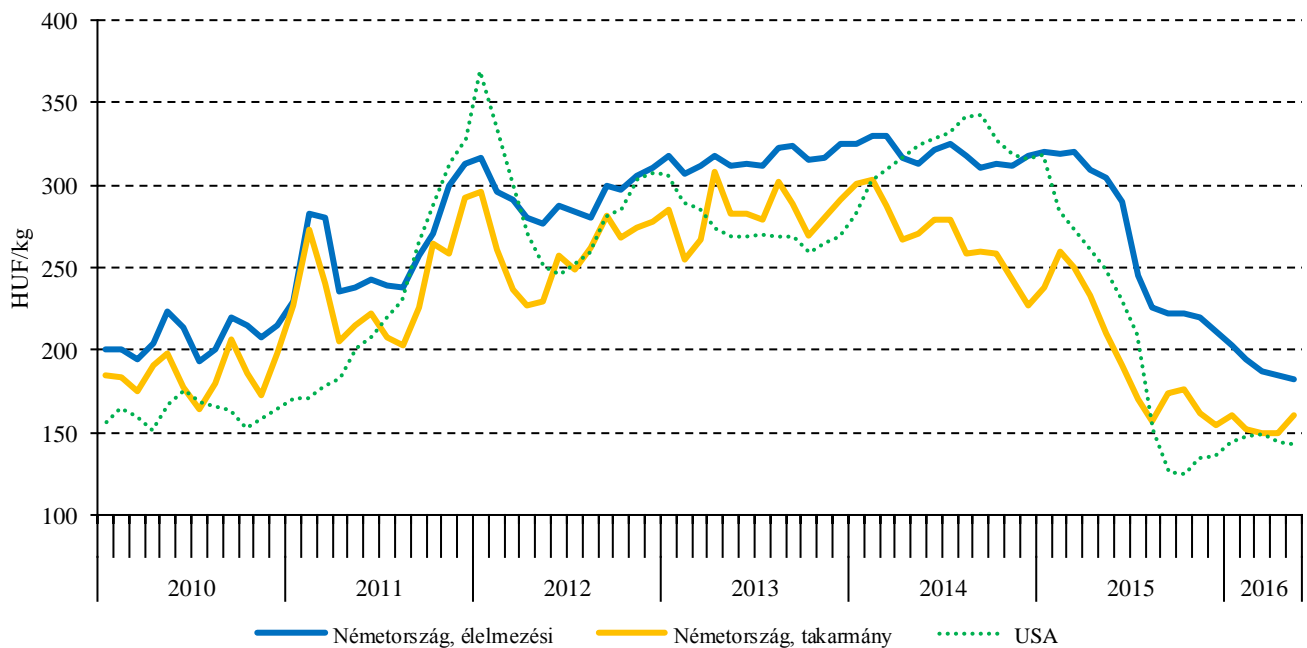
^{a)} Magyarországon az ömlesztett vaj helyett az adagolt vaj árát tüntettük fel.
 Forrás: AKI PÁIR, Hannoveri árutőzsde – CLAL, Európai Bizottság, GUS-ARR, USDA

18. ábra: A sovány tejpör havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

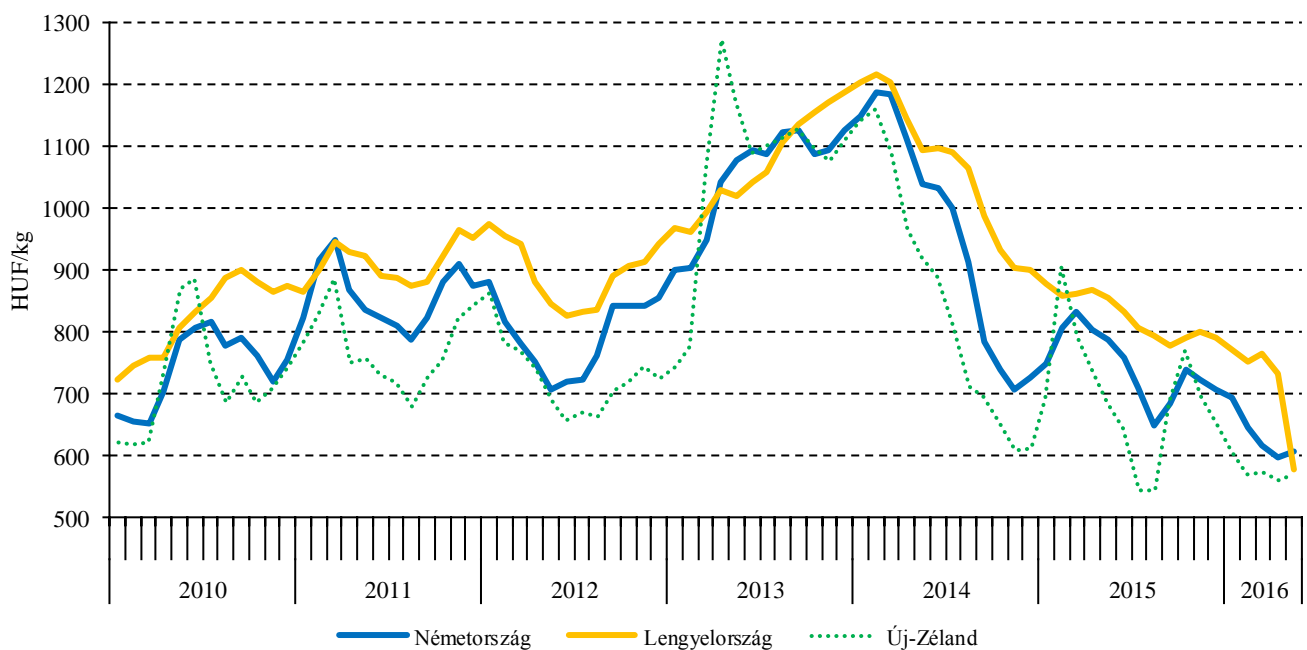
Forrás: ZMP, Kempteni árutőzsde, Európai Bizottság, GUS-ARR, USDA

19. ábra: A tejsavópor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

Megjegyzés: Az USA-ban az adatok a középső területekre vonatkoznak.
 Forrás: ZMP, Kempteni árutózsde, USDA

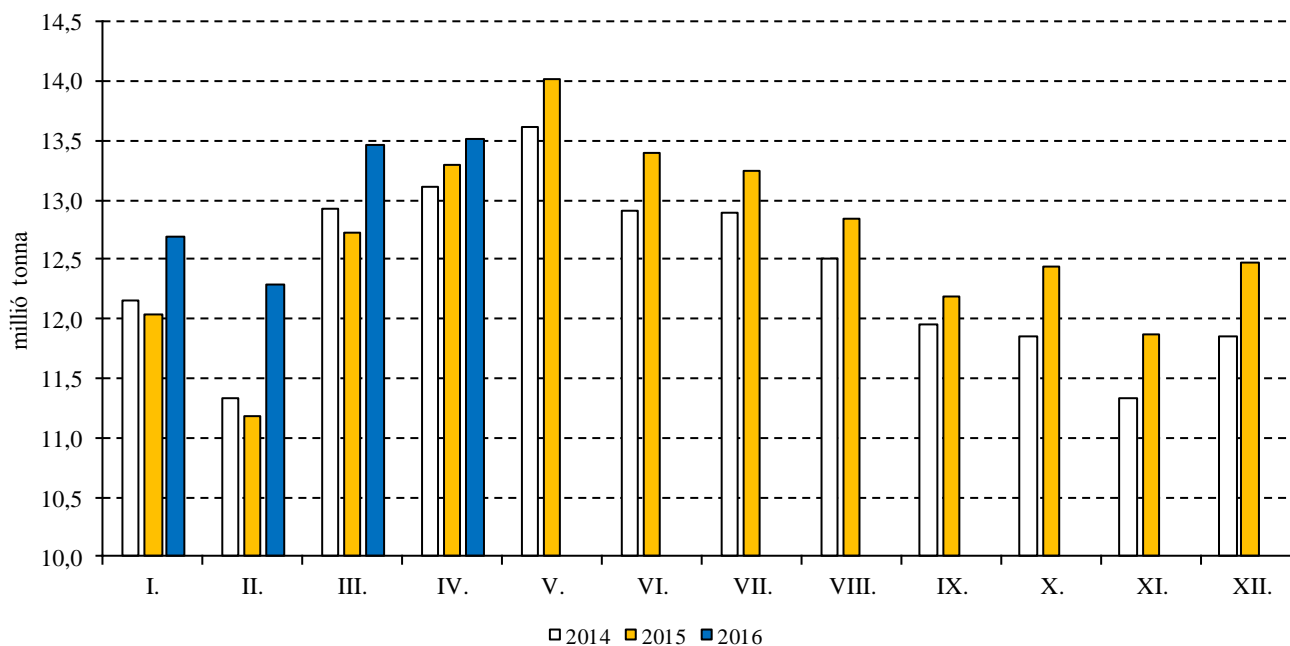
20. ábra: A teljes tejpor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

Forrás: ZMP, Kempteni árutózsde, IERIGZ – PIB, USDA

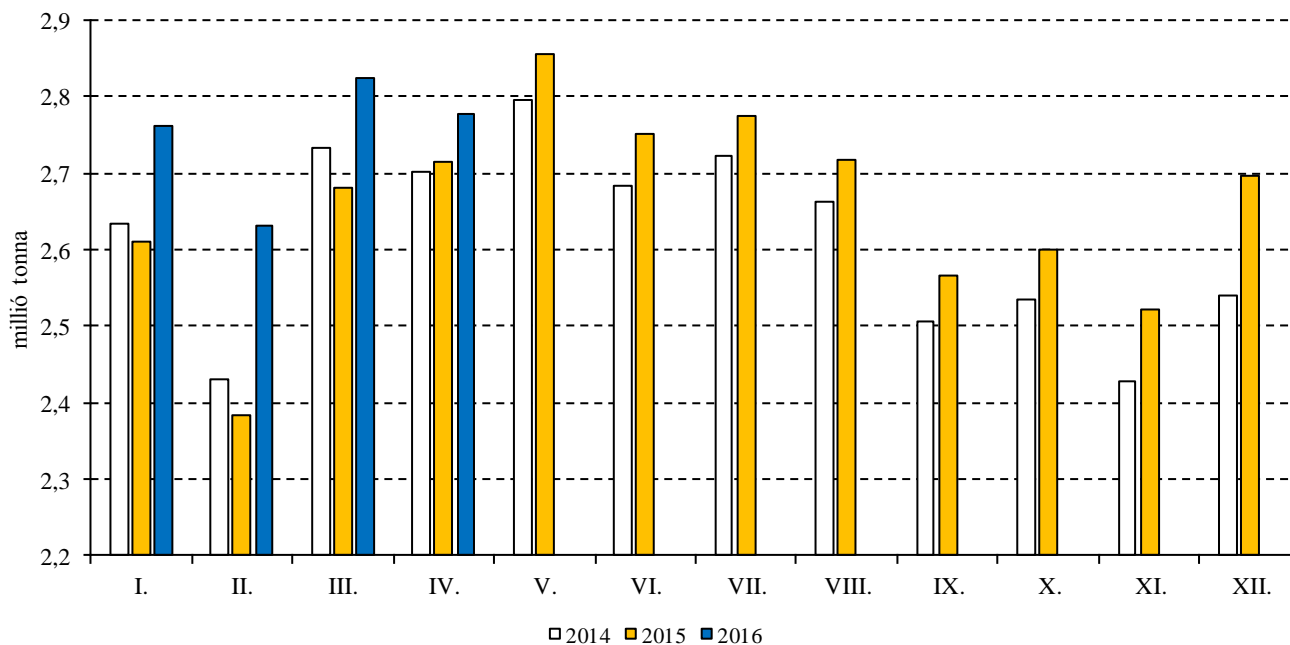
Tejfelvásárlás

21. ábra: Az Európai Unióban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

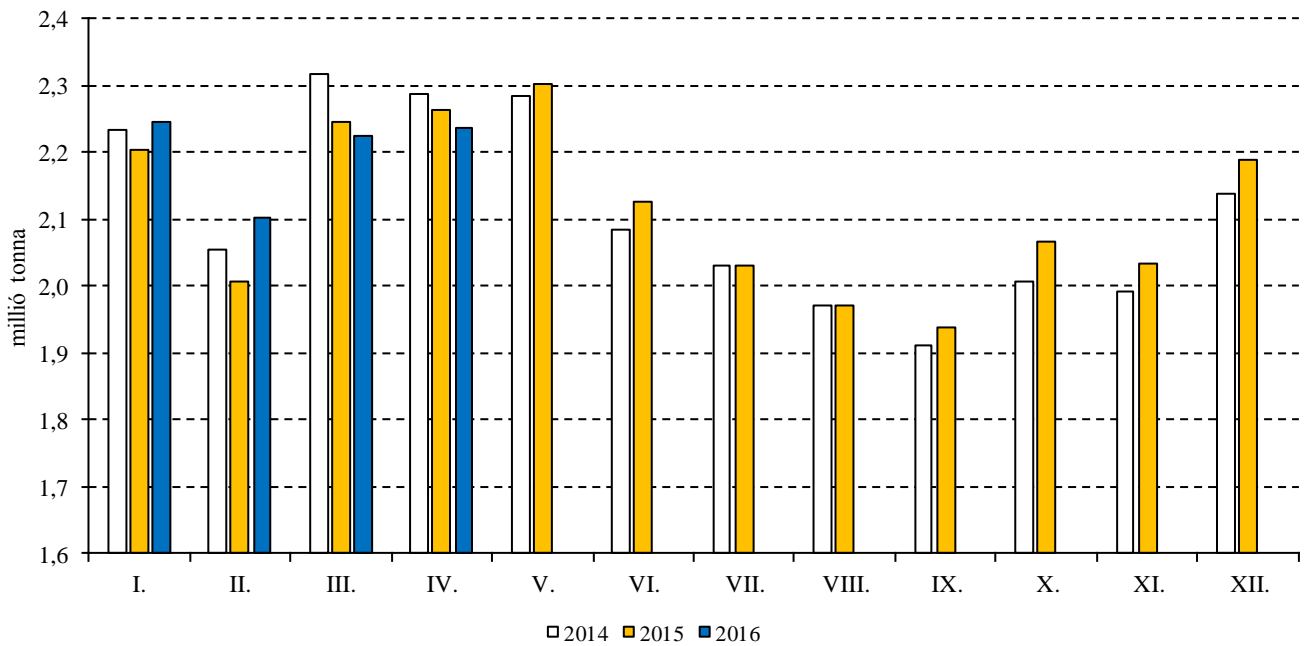
Forrás: Eurostat

22. ábra: A Németországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

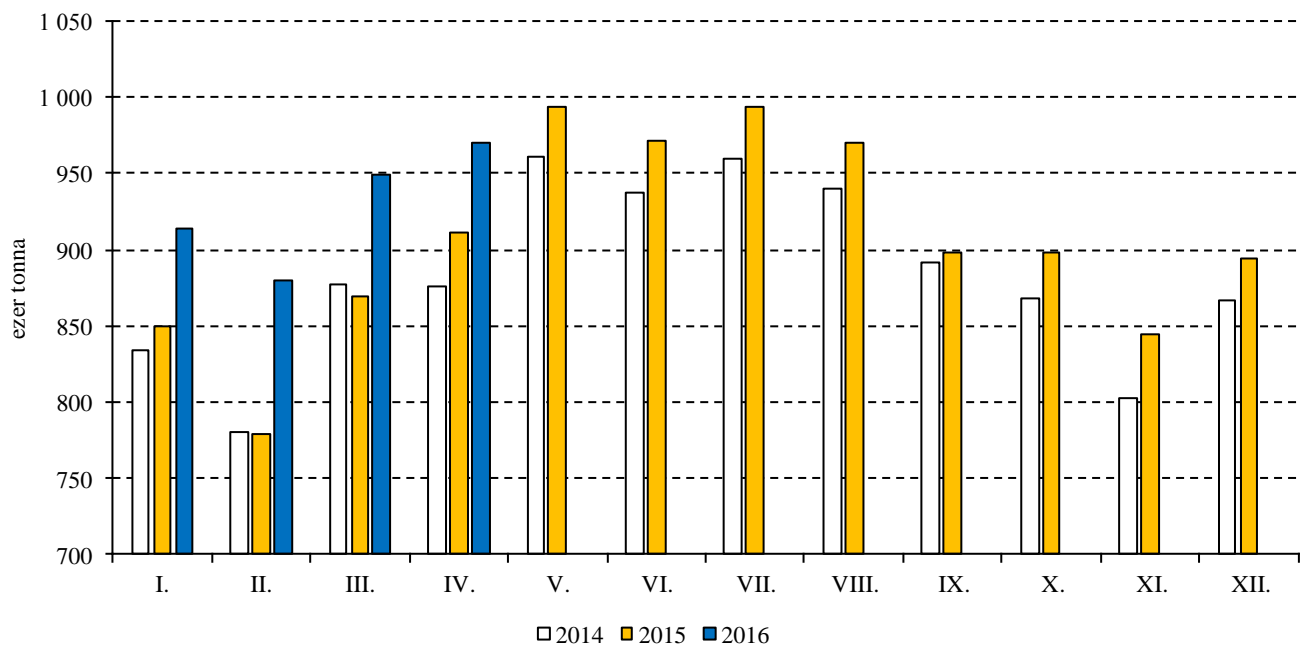
Forrás: Eurostat

23. ábra: A Franciaországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

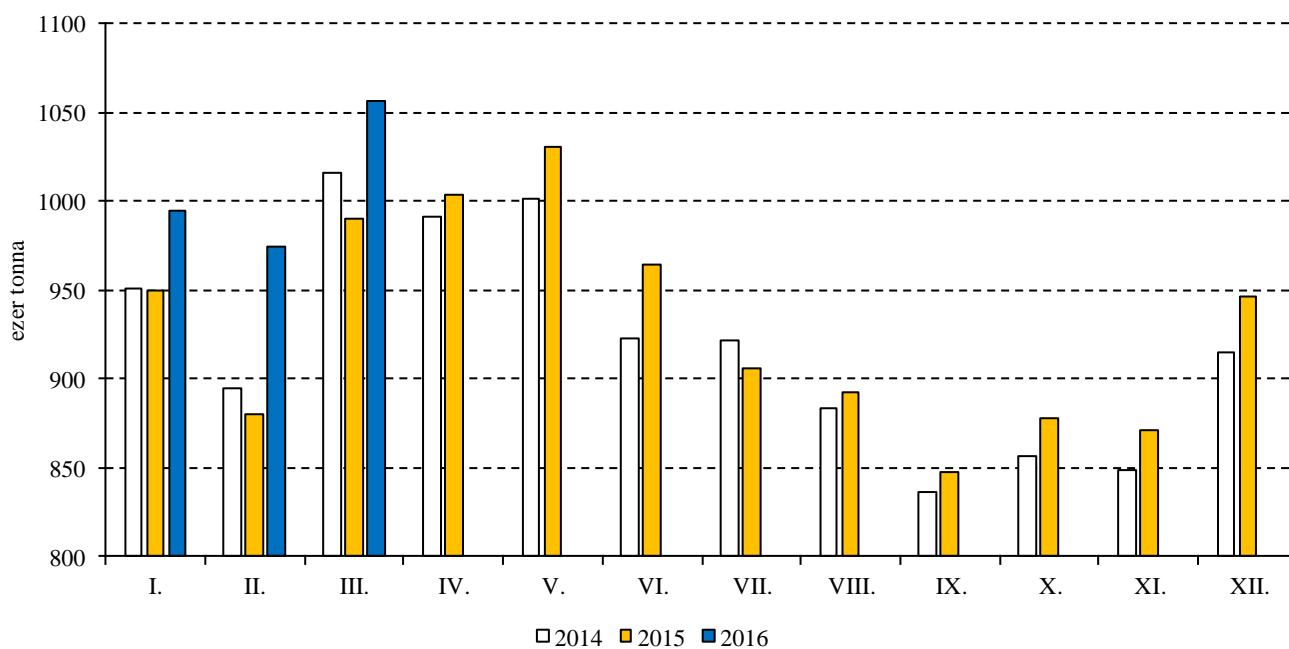
Forrás: Eurostat

24. ábra: A Lengyelországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

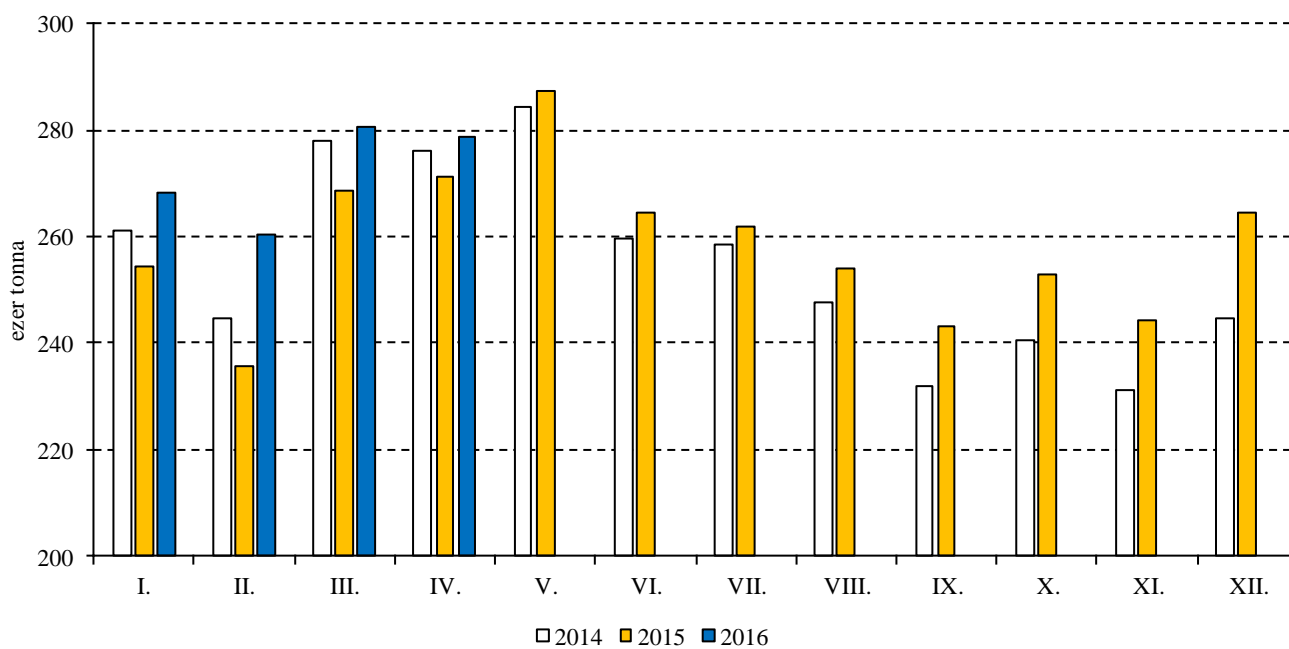
Forrás: GUS

25. ábra: Az Olaszországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

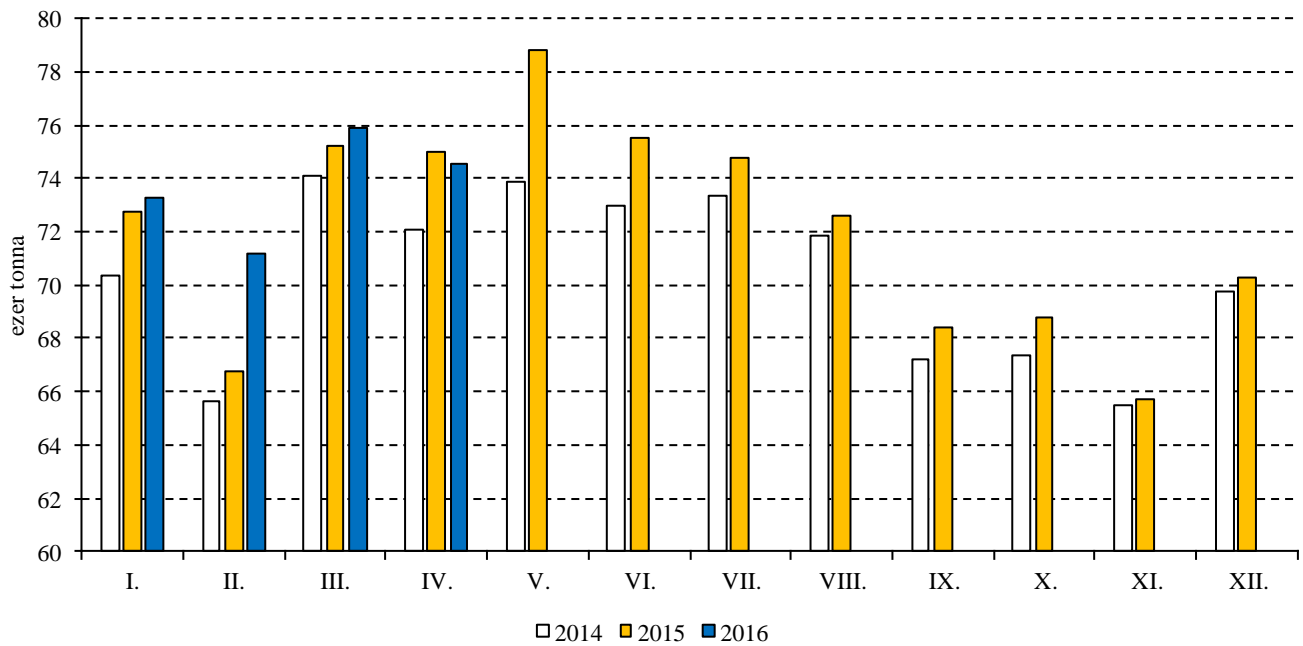
Forrás: AGEA-CLAL

26. ábra: Az Ausztriában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

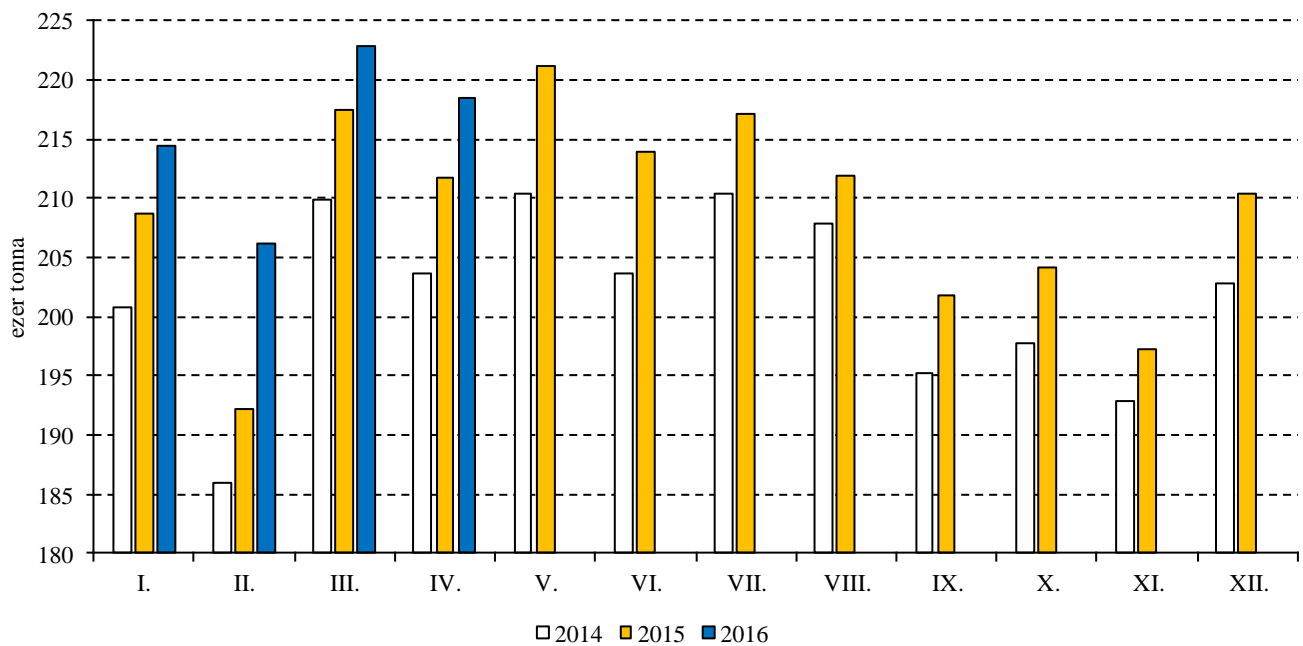
Forrás: AMA

27. ábra: A Szlovákiában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

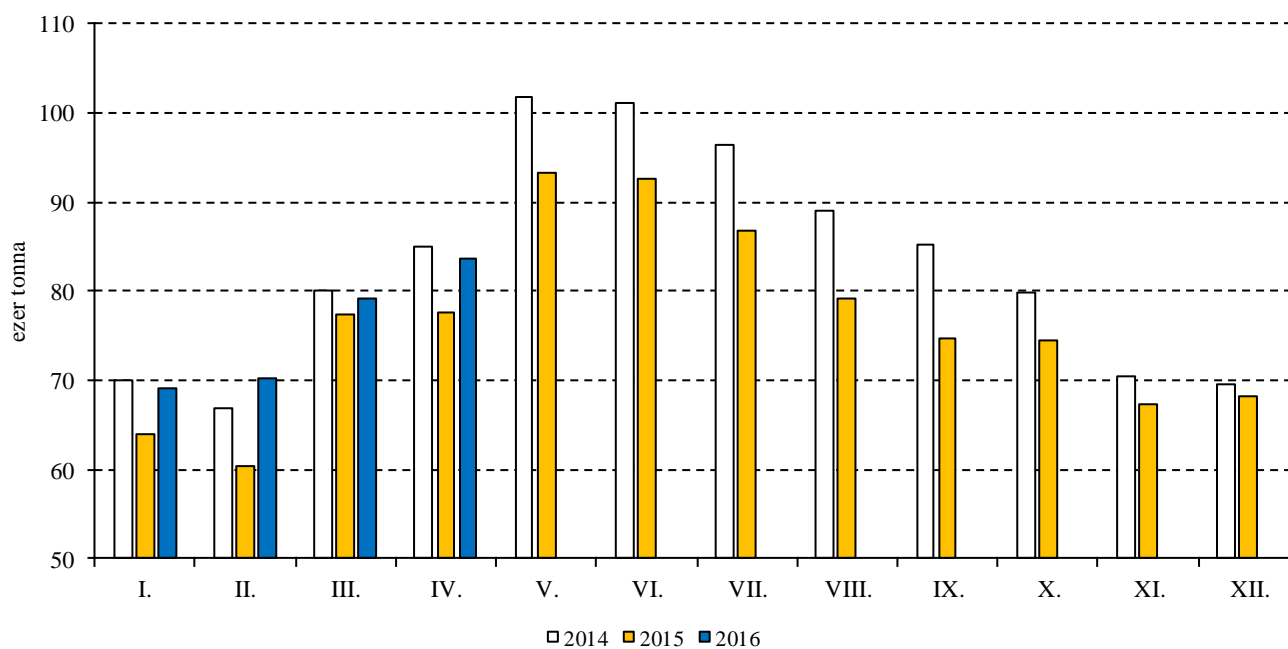
Forrás: APA

28. ábra: A Csehországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

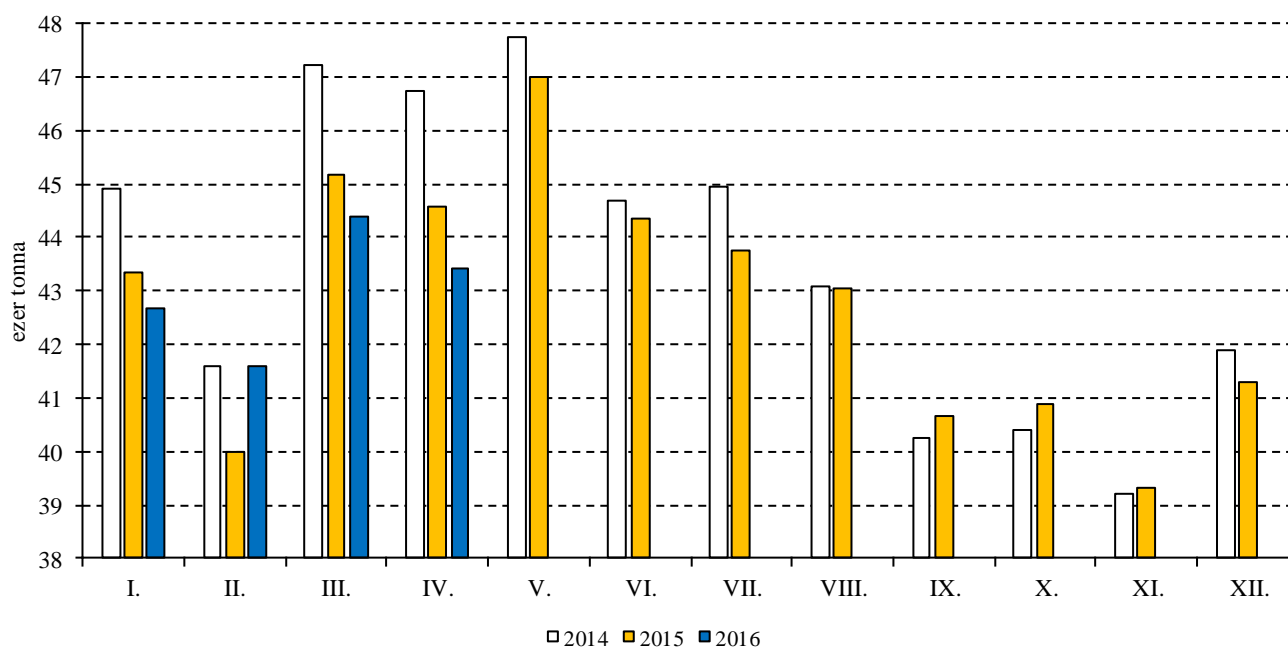
Forrás: MZCR

29. ábra: A Romániában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

Forrás: INSSE

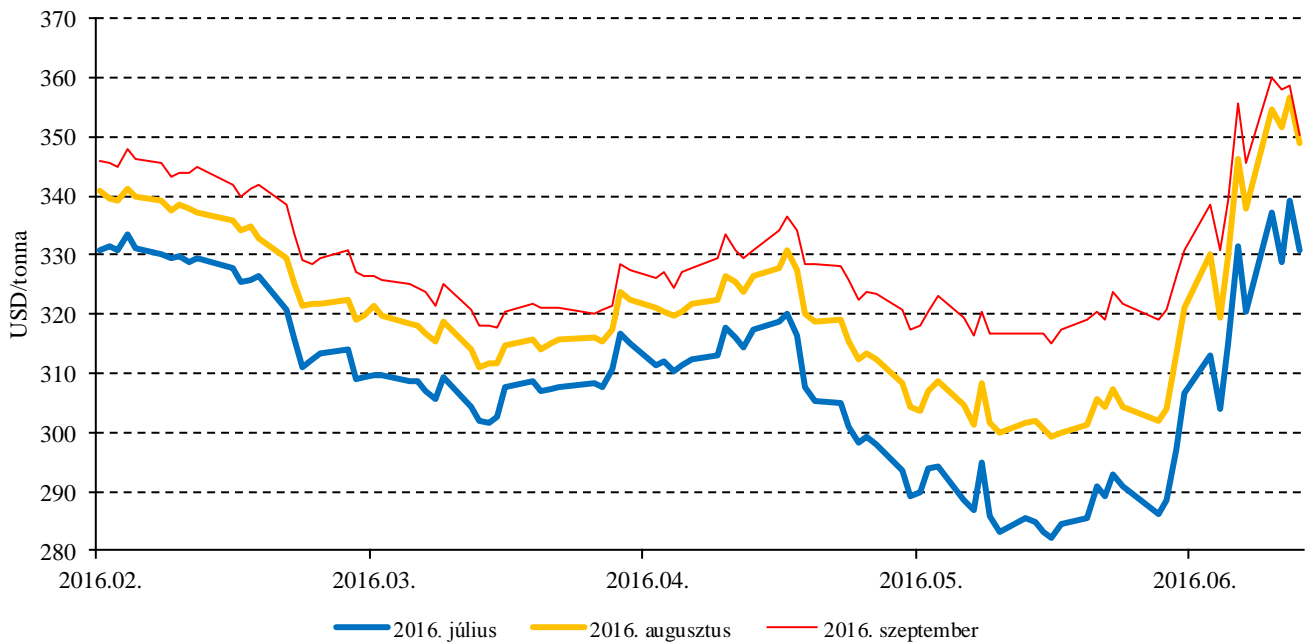
30. ábra: A Horvátországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

Forrás: DZS

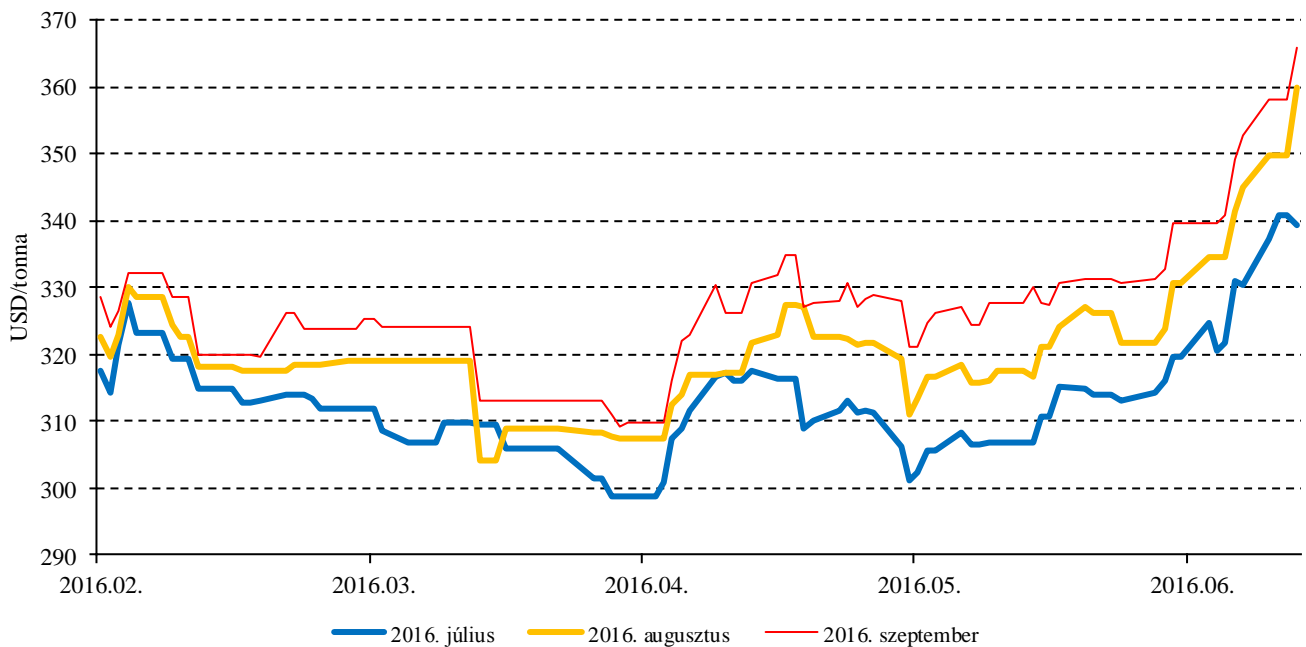
Határidős jegyzések

31. ábra: A III. árkategóriájú nyerstej^{a)} napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

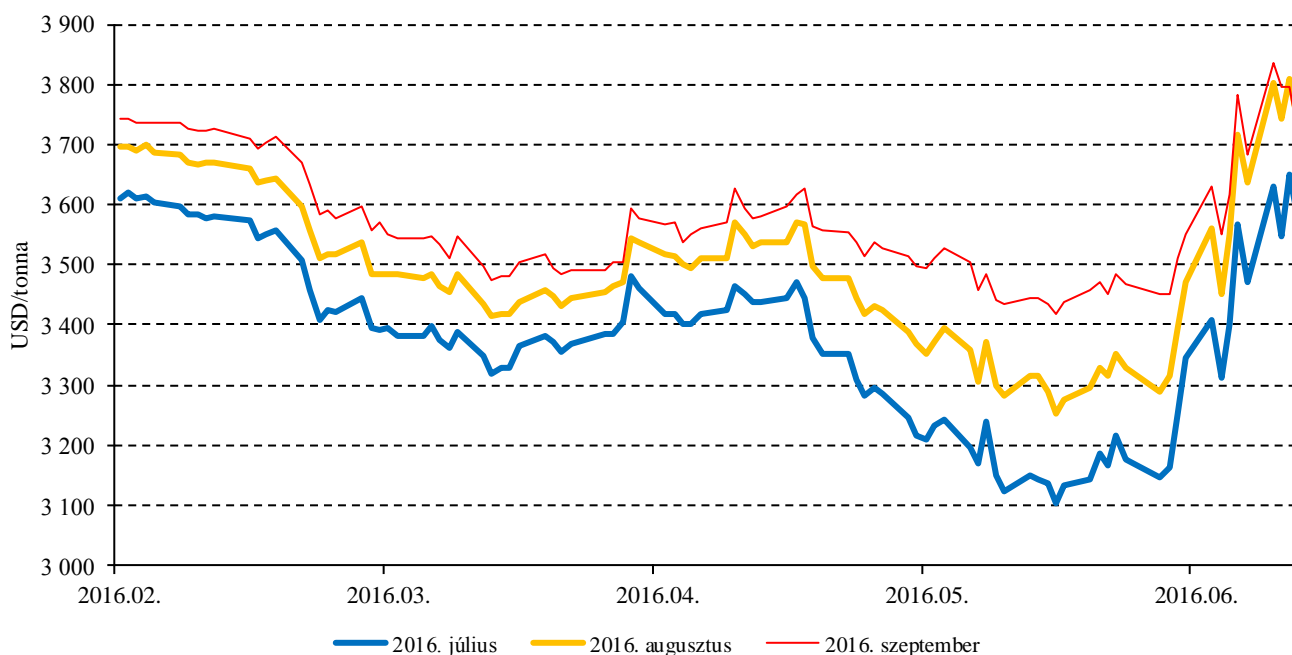
^{a)} A kemény sajtok előállításához felhasznált nyerstej.
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

32. ábra: A IV. árkategóriájú nyerstej^{a)} napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

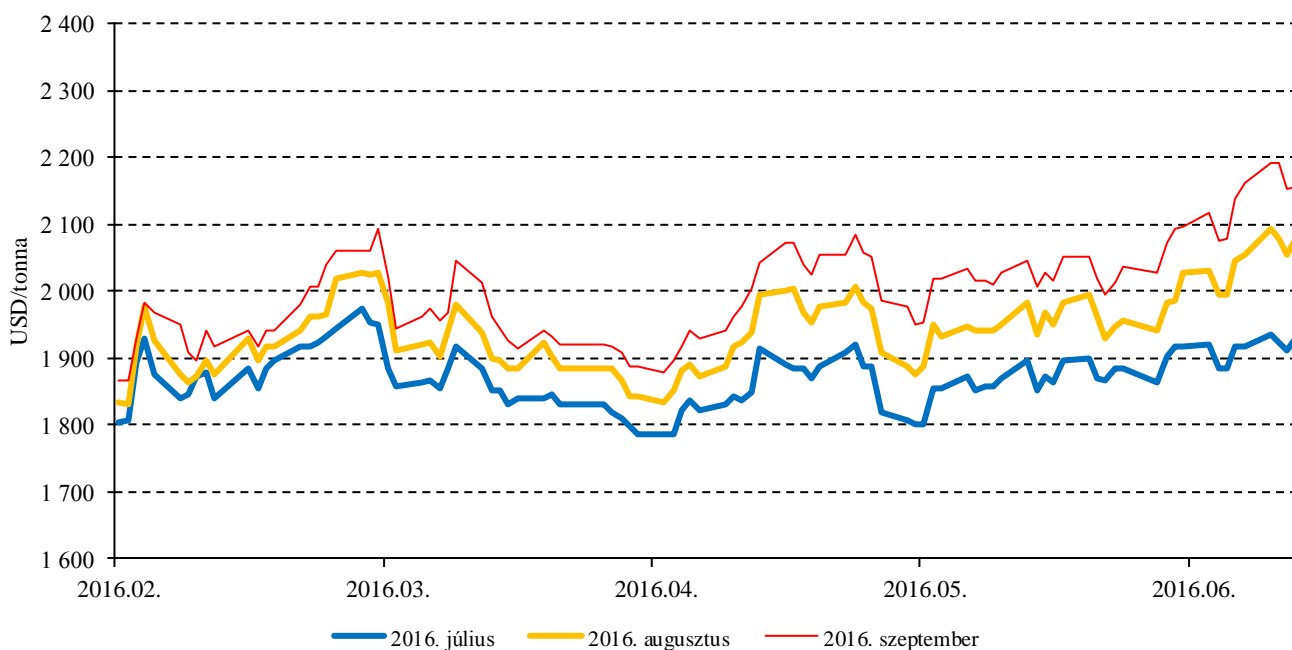
^{a)} A vaj és a tejpor előállításához felhasznált nyerstej.
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

33. ábra: A sajt napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

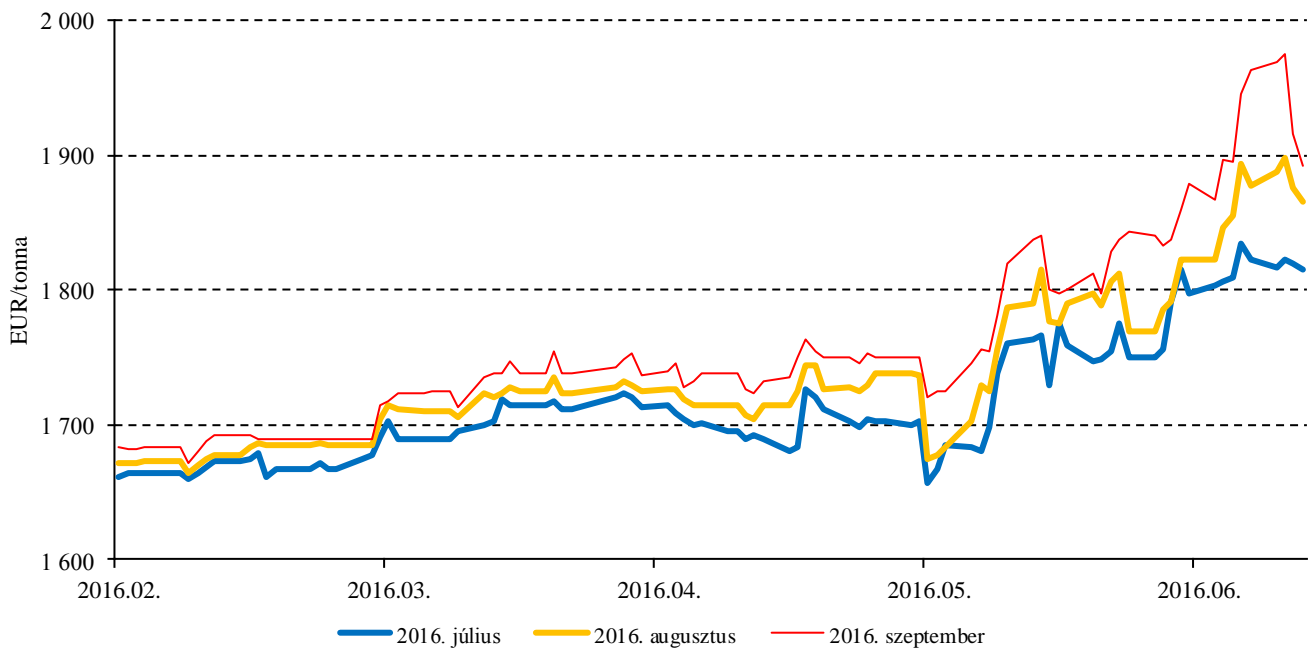
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

34. ábra: A sovány tejpör napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

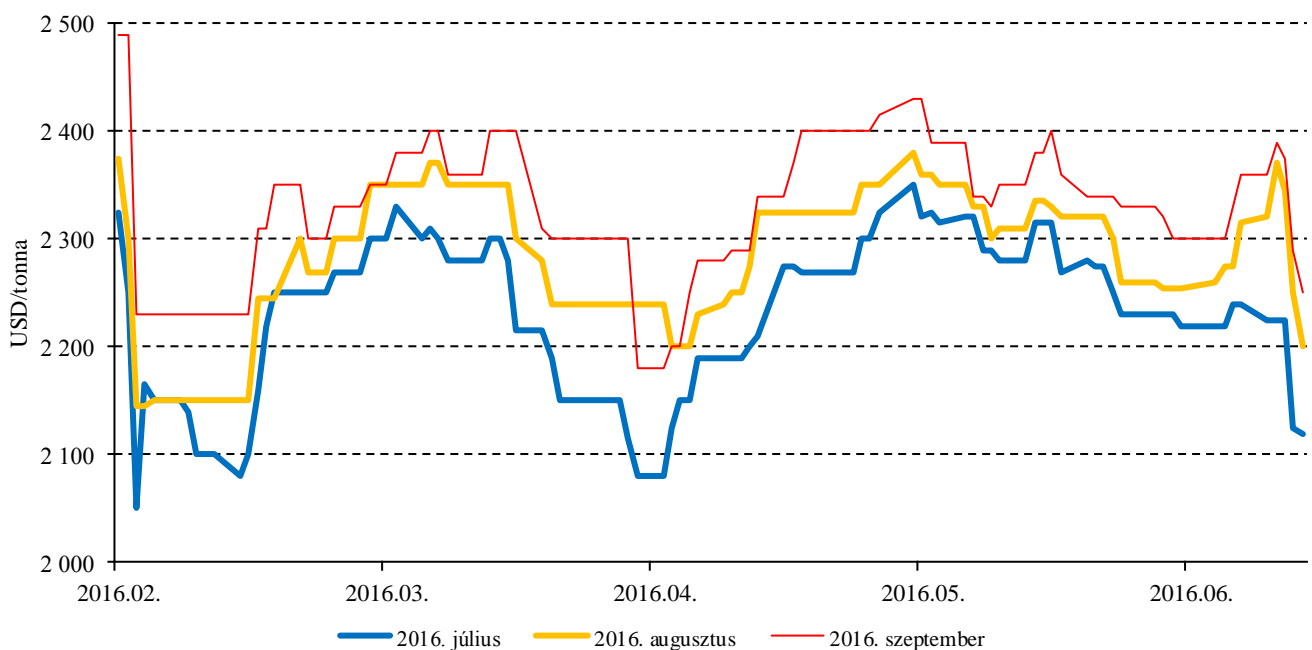
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

35. ábra: A sovány tejpor napi jegyzése a lipcei árutőzsdén (2016)

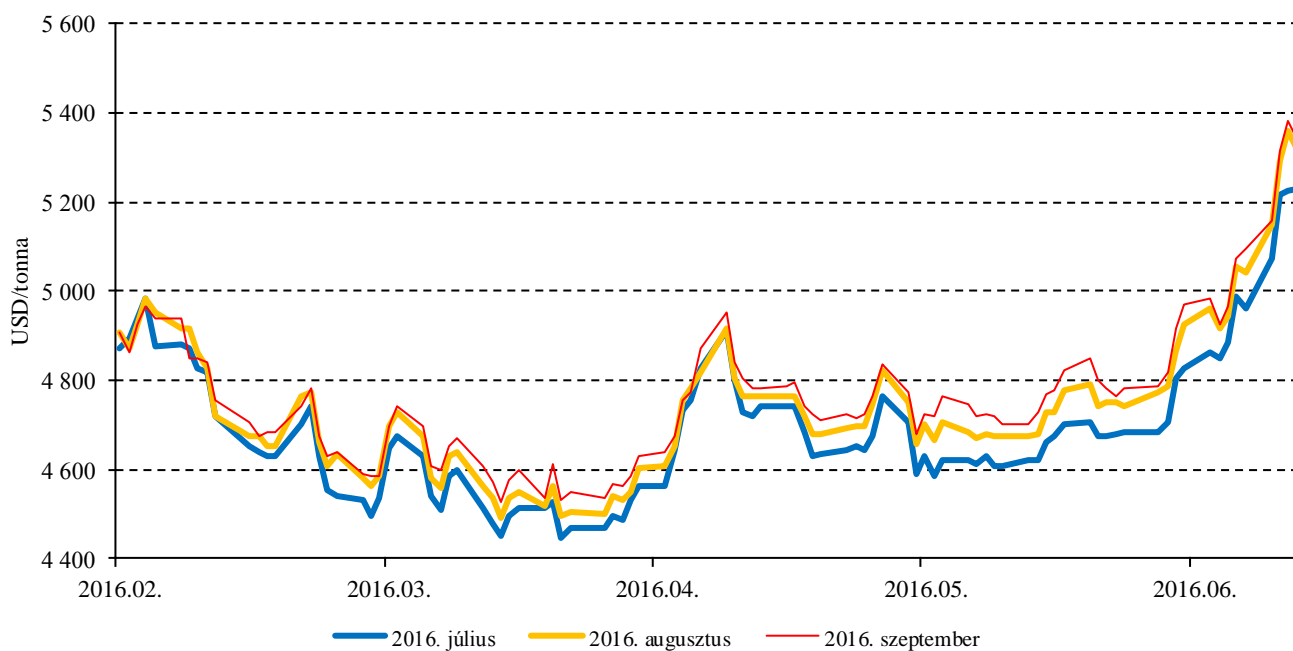
Forrás: European Energy Exchange

36. ábra: A teljes tejpor napi jegyzése az új-zélandi árutőzsdén (2016)

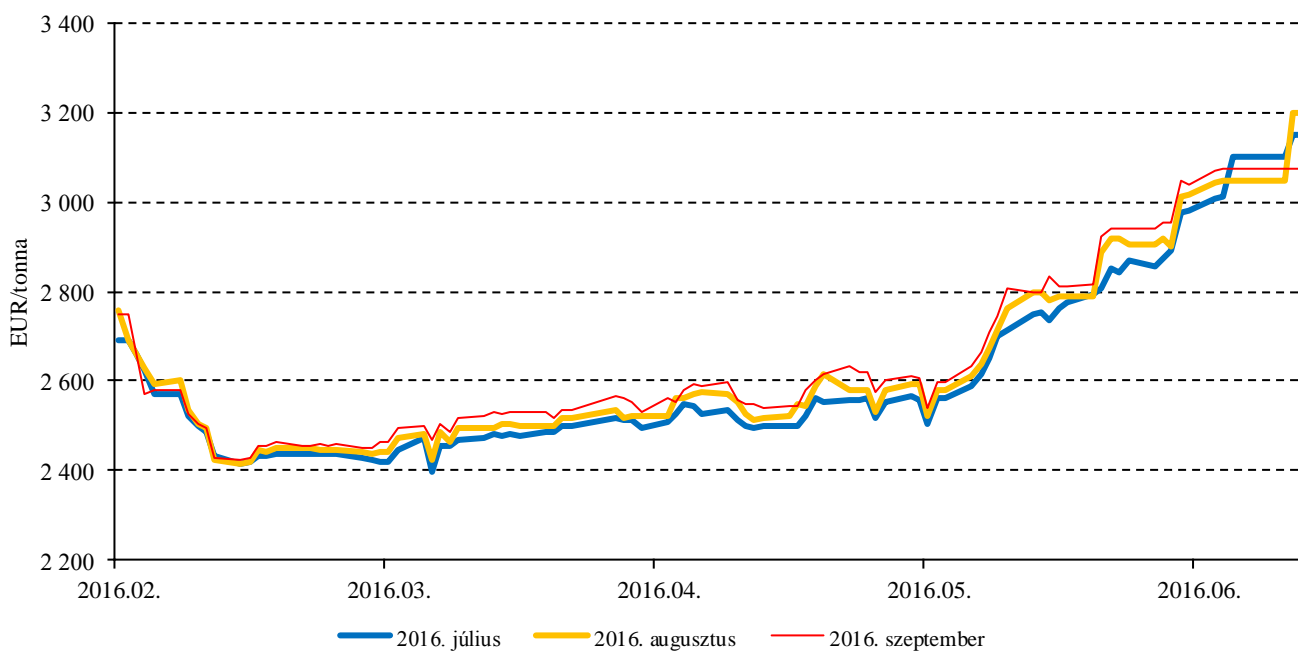
Forrás: NZX

37. ábra: A vaj napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

38. ábra: A vaj napi jegyzése a lipcsei árutőzsdén (2016)

Forrás: European Energy Exchange

Nemzetközi előrevetítések

11. táblázat: Az Európai Unió tejszíci (2012-2017)

	2012	2013	2014	2015 ^{a)}	2016 ^{b)}	2017 ^{b)}	2016/2015 (százalék)	2017/2016 (százalék)
Tejhasznú tehénállomány (millió egyed)	23,04	23,26	23,32	23,40	23,21	23,02	99,19	99,17
EU-15	17,55	17,82	17,94	18,19	18,10	18,01	99,50	99,50
EU-13	5,49	5,44	5,38	5,22	5,12	5,01	98,10	98,00
Tejhozam (kg/tejhasznú tehén)	6 470	6 483	6 741	6 873	7 026	7 137	102,22	101,57
EU-15	7 057	7 040	7 278	7 365	7 525	7 625	102,18	101,32
EU-13	4 594	4 660	4 951	5 161	5 260	5 383	101,94	102,33
Tejtermelés (millió tonna)	152,14	153,81	159,82	163,51	165,72	166,89	101,35	100,70
EU-15	124,09	125,65	130,79	134,19	136,43	137,55	101,67	100,82
EU-13	28,04	28,16	29,03	29,32	29,29	29,34	99,89	100,17

^{a)} Becslés.

^{b)} Előrevetítés.

Forrás: Európai Bizottság

12. táblázat: A világ tehéntejtermelése (2011-2016)

	2011	2012	2013	2014	2015 ^{a)}	2016 ^{b)}	2015/2014 (százalék)	2016/2015 (százalék)
Európai Unió	138 220	139 000	140 100	146 500	148 100	149 000	101,09	100,61
Egyesült Államok	89 020	91 010	91 277	93 461	94 480	96 345	101,09	101,97
India	53 500	55 500	57 500	60 500	64 000	68 000	105,79	106,25
Kína	30 700	32 600	34 300	37 250	37 250	38 000	100,00	102,01
Brazília	22 449	23 008	24 259	25 489	26 300	27 100	103,18	103,04
Oroszország	31 646	31 831	30 529	30 499	30 025	29 980	98,45	99,85
Új-Zéland	18 965	20 567	20 200	21 893	21 391	20 745	97,71	96,98
Argentína	11 470	11 679	11 519	11 326	11 496	11 650	101,50	101,34
Mexikó	11 046	11 274	11 294	11 464	11 750	11 857	102,49	100,91
Ukrajna	10 804	11 080	11 189	11 152	10 700	10 100	95,95	94,39
Ausztrália	9 568	9 811	9 400	9 700	10 000	10 010	103,09	100,10
Kanada	8 400	8 614	8 443	8 437	8 682	8 685	102,90	100,03
Japán	7 474	7 631	7 508	7 334	7 375	7 340	100,56	99,53
Egyéb	8 741	9 243	9 103	9 302	9 655	10 008	103,79	103,66
Összesen	452 003	462 848	466 621	484 307	491 204	498 820	101,42	101,55

^{a)} Becslés.

^{b)} Előrevetítés.

Forrás: USDA

